

La *Nostra* Veu **Pensionistes**

Núm. 80
Març 2022

REVISTA DE LA FEDERACIÓ DE PENSIONISTES I JUBILATS DE CC.OO. DE CATALUNYA

www.ccoo.cat/pensionistes

pàg. 4-5

SINDICAT

**YOLANDA DÍAZ, VICEPRESIDENTA
DEL GOVERN, A LA CONC PER
ANUNCIAR LA REFORMA LABORAL**

pàg.7

ASSESSORAMENT INFORMA

pàg.10-11,28

SALUT

En defensa de la sanitat
pública per l'atenció a les
persones dependents

pàg.16-21

ACTIVITATS

Cultura, gènere i memòria 2022

Federació de pensionistes i jubilats de CC.OO. de Catalunya

Via Laietana, 16, 3º - Tel.: 93 481 27 69

www.ccoo.cat/pensionistes

Horari: de dilluns a divendres,
de 9 a 14 hores.

Responsable de la comissió de redacció:

Miquel Lluch Rodríguez

Consell de redacció:

Ceferino Alonso Alonso

Jaume Gabarró Corbella

Estrella Pineda Menor

Col·laboradors:

Membres de la CE i
del Consell de la Federació.

Correcció:

Antoni Ferret Soler

Imatges:

Arxiu de la Federació.

Maquetació i impressió:

Texto y Color 65, s.l.

Dipòsit legal:

B-27833-96

El Boletín **La Nostra Veu** es una publicación de expresión libre y de carácter plural; vehículo del más amplio ejercicio de la democracia y de la participación de los y las pensionistas de CC.OO. Respetamos las opiniones de sus colaboradores, pero no compartimos necesariamente todos los puntos de vista manifestados por estos en los artículos firmados que se publiquen.

Visita la nostra web:

www.ccoo.cat/pensionistes

Trobaràs tots els documents complets.

Actualitza les teves dades i posa't en

contacte amb nosaltres a través de:

fjubil1@cco.cat

Resoldrem els teus dubtes.

@FJubilatsCCOO

8

13

24

EDITORIAL

3 Editorial

SINDICAT

4-5 #AraSí GUANYEM DRETS

DONES 8M

6 Som dones, grans i imprescindibles

ASSESSORAMENT INFORMA...

7 Nova millora en el reformat sistema de pensions

7 Canvis a CaixaBank

CONSUM

8-9 Descifrando el recibo de la luz

SALUT

10-11 En defensa de la sanitat pública i per l'atenció a les persones dependents

LA PORTA VIOLETA DE LES COMARQUES GIRONINES

12 Dones que han deixat empremta

SINDICAT

13 Els maltractaments a la gent gran: una realitat silenciada

13 El preu de l'energia

13 Observatori social

SALUT-TERRES DE LLEIDA

14 Envellir de manera saludable

DONES

15 Les violències i discriminacions que pateixen les dones grans

CULTURA

16 Activitats: cultura, gènere i memòria 2022

OPINIÓ

22 Els lladres contra les persones, i 5

23 Pack de textos bíblics socials

CULTURA

24 A voltes amb el conflicte irlandès (l'IRA, en definitiva)

BRETXA DIGITAL- BLLAPAG

26 Desertització i deshumanització bancària - radiografia d'una comarca: El Garraf

TERRES DE TARRAGONA

27 Declaració d'apostasia

Miquel Lluch
Secretari general

“ARA ESTEM TREBALLANT EN LA SEGONA PART DE LES NEGOCIACIONS, PER MILLORAR EL SISTEMA PÚBLIC DE PENSIONS, PEL QUE FA A L'INCREMENT DE LES PENSIONS MÍNIMES I NO CONTRIBUTIVES, LES BASES DE COTITZACIÓ DELS TREBALLADORS AUTÒNOMS I AL DESTOPAMENT DE LES BASES MÀXIMES DE COTITZACIÓ DELS TREBALLADORS I TREBALLADORES SUBJECTES AL RÈGIM GENERAL, ENTRE D'ALTRES.”

He considerat imprescindible, en aquest editorial, posar en valor el paper de la nostra organització a les meses del Diàleg social. Aquest paper referencial, va vinculat a l'article 7 de la Constitució Espanyola, on, de forma expressa, es vincula la capacitat dels agents socials, d'acord amb el Govern de l'Estat, per establir normes i modificacions legislatives que hauran de ser ratificades al Congrés.

Els anys 2020 i 21, tots els acords en referència als ERTOS derivats de la situació de pandèmia, els quals van salvar més de 2 milions de llocs de treball i a moltes empreses, i també quan, al segon semestre de l'any 2021, es va arribar a un acord pel futur de les pensions, ratificat pel Congrés els darrers mesos de l'any 2021. I en aquest primer trimestre de l'any 2022, l'aprovació pel Congrés de la Reforma laboral i l'increment del Salari Mínim Interprofessional.

Entrant al detall dels continguts dels acords, amb criteri general, tots ells han estat assolits per les tres parts: agents socials, sindicats i patronals, i Govern de l'Estat, amb excepció de l'increment del Salari Mínim Interprofessional a 1.000 € per 14 pagues. Destaquem la importància d'assolir aquests acords a tres bandes per la transcendència que suposa a nivell de concertació i consens social que facilita l'aprovació pel Congrés.

D'una banda, el que fa referència a l'acord de les pensions contributives, els i les pensionistes ja han vist revalorades les seves quanties (2,5% + 1,6% = 4,1%) l'any 2022, i també han rebut una paga compensatòria, del 1,6%, del diferencial de l'any 2021. Tal i com queda certificat amb la notificació que heu rebut de la Seguretat Social. Val a dir que aquests increments han pogut significar un augment a les retencions d'IRPF, segons el cas.

D'altra banda, pel que fa referència a l'acord de les pensions no contributives, s'han incrementat un 3% + 1,6% = 4,6%, i també han cobrat la paga compensatòria.

Ara estem treballant en la segona part de les negociacions, per millorar el Sistema públic de pensions, pel que fa a l'increment de les pensions mínimes i no contributives, les bases de cotització dels treballadors autònoms i al destopament de les bases màximes de cotització dels treballadors i treballadores subjectes al règim general, entre d'altres. Tot amb la voluntat d'incrementar els ingressos a la caixa de la Seguretat Social, per fer sostenible i suficient el Sistema públic de pensions.

Quant a la Reforma laboral, com heu pogut conèixer, la seva tramitació al Congrés no ha estat del tot com estava prevista. Determinats socis, de la majoria de la investidura del Govern, no van donar suport el text acordat en la mesa del Diàleg social.

Tot i així, la Reforma laboral va ser aprovada. Aquesta reforma, encara que no ha estat derogatòria de la que estava vigent, aprovada pel Partit Popular l'any 2012, sí que ens permet garantir les millores essencials per al conjunt de la classe treballadora d'aquest país. Es millora la qualitat de la contractació en limitar els contractes temporals i els d'obra i servei, reconvertint-los en contractes indefinits, que milloren qualitativament les condicions de treball, tant de joves com de determinats sectors de producció.

Un altre punt de millora és la prevalença dels convenis col·lectius de sector per sobre dels convenis col·lectius d'empresa, en aspectes rellevants d'aquests.

Aquestes, entre d'altres, són les mesures que afavoreixen l'estabilitat de l'ocupació i la millora del diàleg per assolir un nou àmbit de negociació col·lectiva.

La nostra organització té la ferma voluntat de continuar reivindicant, a la mesa del Diàleg social, l'assoliment, l'any 2022, de l'increment del Salari Mínim Interprofessional fins al 60% del salari mitjà, tal i com va establir el Govern de coalició en el seu acord. ■

#ARASÍ GUANYEM DRETS

ACORD SOBRE LA MODERNITZACIÓ DE LES RELACIONS LABORALS, APROVAT AL CONGRÉS DELS DIPUTATS EL DIA 3 DE FEBRER DE 2022

L'acord assolit entre el govern, els sindicats CCOO i UGT i les organitzacions empresarials CEOE i CEPYME, reflectit ja en el Reial Decret Llei 32/2021, és un acord que suposa una nítida millora dels drets laborals per a la classe treballadora, i trenca la tendència de les últimes reformes laborals, basada en retallades de drets importants, que han donat origen a una important precarietat del mercat de treball, fruit d'una abusiva contractació laboral permesa per la norma, d'una devaluació salarial sense precedents, després de la reforma imposada pel PP el 2012, que ha generat, al seu torn, una gran desigualtat social, ha estès la pobresa laboral i precaritzant les relacions laborals, així com un fre a la recuperació econòmica i en conseqüència a la creació d'ocupació.

Aquesta és una reforma de gran calat, perquè actua sobre els elements que han propiciat aquesta situació, i per tant eren els punts urgents sobre els quals calia actuar. Acotar la temporalitat, recuperar el valor de la negociació col·lectiva, recuperar la ultraactivitat dels convenis col·lectius, garantir els drets dels convenis sectorials, dotant-los de prevalença aplicativa i garantir un conveni col·lectiu d'aplicació per a aquelles persones treballadores en situació més desfavorable en el mercat de treball. A més es reforça el paper de la Inspecció i les sancions a les empreses incomplidores, entre altres coses.

El procés per arribar fins aquí no ha estat ni fàcil, ni curt, i cal enquadrar aquesta reforma dins d'un procés de desenvolupament del diàleg social sense precedents, a través del qual, entre altres coses, hem fet front a una pandèmia i hem demostrat que els agents socials som capaços, a través de la negociació i l'acord, de generar normativa laboral.

RELAT D' UN ACORD

Després de la moció de censura del juliol del 2018 i l'inici del govern del PSOE, es va iniciar el diàleg social amb el nou govern, que incloïa abordar els aspectes més lesius de la reforma laboral del 2012. El sindicat va apostar per una primera fase que abordés els aspectes relacionats amb la negociació col·lectiva, i en concret els relatius a la prioritat aplicativa del conveni d'empresa enfront del sectorial (article 84.2), la ultraac-

tivitat (article 86) i la identificació del conveni col·lectiu d'aplicació en contractes i subcontractes (article 42).

A la taula de diàleg social, es va tancar un acord en aquestes matèries, entre el govern i les organitzacions sindicals (no així amb la CEOE) a finals de 2018. El govern no va abordar la seva aprovació (malgrat comptar presumiblement amb majoria parlamentària per a això) i, el març del 2019, es va produir la dissolució de les Corts (davant el rebuig al Projecte de Pressupostos Generals de l'Estat).

Com es recordarà, l'any 2019 va ser un any perdut en aquests aspectes per la celebració de les eleccions generals d'abril i la seva repetició el novembre del mateix any.

La constitució el gener del 2020 del nou Govern, després de l'acord de coalició PSOE-UP i la configuració d'una majoria parlamentària suficient, va donar lloc a la represa del diàleg social. Aquest Govern va arrencar amb un acord en el diàleg social sobre l'SMI. Quant a la reforma laboral, el punt de partida va ser similar, quant a matèries, al punt en el qual s'havia quedat l'any 2018 (només es va incorporar la derogació de l'article que permetia l'acomiadament per baixes mèdiques), i assenyalant per la part sindical que hauria de ser una negociació ràpida.

A més, aquestes matèries coincidien amb les que s'havien incorporat, de manera més precisa, en l'acord de govern de coalició.

Tret de la derogació, el febrer del 2020, de l'article 52.d que permetia l'acomiadament per baixes mèdiques, poc més s'havia avançat quan va esclatar la pandèmia de la covid-19 i, el març del 2020, es va declarar l'estat d'alarma.

Des de març de 2020 fins a març de 2021, tot el diàleg social va estar bolcat a atendre la situació social i laboral provocada per la pandèmia i la crisi que en resultava. I el diàleg social en pandèmia va adquirir un paper que ajuda a comprendre l'acord que aquí es tanca ara:

- Es va posar en marxa un mecanisme (els ERTO), que permetia sostenir l'ocupació, malgrat la brutal caiguda de l'activitat econòmica. Convé recordar: els ERTO covid-19 neixen d'una proposta conjunta de les organitzacions sindicals i empresarials. Aquest

mecanisme ha donat lloc, fins al moment, a 6 acords en el marc del diàleg social per a la seva renovació i adaptació a l'evolució de la pandèmia.

- La pandèmia també va ajudar a posar en valor el paper del treball com a element imprescindible de la societat. Els "invisibles" es van convertir en essencials.
- Enfront d'un clima polític absolutament crispat, el diàleg social va demostrar una maduresa que ja haguessin volgut altres àmbits.
- A més, es va acreditar la major estabilitat i penetració de les reformes que anaven acompanyades d'acord en l'àmbit del diàleg social.

D'altra banda, la reacció de la Unió Europea a la crisi provocada per la covid-19 va ser radicalment diferent a la de la crisi financera de 2008. L'aposta per enfortir, a través de l'impuls de la despesa pública, la suspensió de les regles fiscals i el suport monetari a l'activitat econòmica i al manteniment de l'ocupació, va ser decisiva per a un altre model de sortida de la crisi. Els fons Next Generation són la millor prova d'aquest canvi en les polítiques.

La proposta plantejada per Espanya per a aquests fons en el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, conté compromisos en matèria laboral en el component 23, les matèries que anaven sent objecte del diàleg social, com reequilibri de la negociació

col·lectiva i, específicament, en contractes i subcontractes, mecanisme permanent de flexibilitat interna. A això s'acompanya el condicionament de la primera fase d'ajudes dels fons Next Generation a abordar de manera decidida l'excessiva temporalitat en la contractació a Espanya.

Els dos factors, d'experiència en el diàleg social en pandèmia, i els compromisos dels fons europeus, expliquen que, al març de 2021, s'abordi l'últim procés de diàleg social tripartit de perímetre més ampli i de major calat, i que ha culminat, al desembre de 2021, amb l'acord que aborda quatre grans blocs:

1. Revisió en profunditat dels contractes formatius.
2. Abordar una revisió en profunditat de la regulació de la contractació, partint de la consideració de la contractació indefinida com a fórmula ordinària de contractació, reforçant la causalitat en la contractació temporal i apostant per l'impuls a la fórmula del fix discontinu per abordar l'estacionalitat i bona part de l'economia espanyola.
3. Establir i millorar els mecanismes permanents de flexibilitat interna, que evitin acudir a la flexibilitat externa.
4. Reequilibrar la negociació col·lectiva. ■

Jaume Gabarró i José González

MANTINGUEM EL CONTACTE

www.ccoo.cat/pensionistes

Companyes i companys,
La Federació de PPJJ, fa difusió de les seves activitats i envia informació d'utilitat al conjunt de la seva afiliació, mitjançant correu electrònic (e-mail).

Per mantenir aquest vincle necessitem disposar del teu e-mail actualitzat i el número del teu mòbil (si en tens).

Podeu fer-nos arribar les vostres dades a l'adreça:
fjubil1@ccoo.cat

També trucant per telèfon al:
934 812 769

De dilluns a divendres, de 10 a 14 h, per facilitar les vostres dades de contacte.

MANTENGAMOS EL CONTACTO

www.ccoo.cat/pensionistes

Compañeras y compañeros,
La Federación de PPJJ, realiza difusión de sus actividades y envía información de interés, al conjunto de su afiliación, por medio del correo electrónico (e-mail).

Para mantener este vínculo necesitamos disponer de tu e-mail actualizado, así como de tu número de teléfono móvil (si dispones de él)

Podéis enviarnos vuestros datos a la dirección:
fjubil1@ccoo.cat

También podéis llamar por teléfono al:
934 812 769

De lunes a viernes de 10 a 14h, para facilitar vuestros datos de contacto.

SOM DONES, GRANS I IMPRESCINDIBLES

Quan aquesta revista s'editi, moltes dones hauran sortit als carrers reivindicant els drets de les dones, de totes les dones, per la igualtat plena i efectiva entre dones i homes, en un dia tan significatiu per a la lluita feminista **com és el 8 de març**.

Des d'aquest espai, la Comissió de Dones de la Federació de Pensionistes volem posar veu a un col·lectiu com són les dones grans. Dones d'una generació compromesa amb el seu temps i la seva societat, dones compromeses amb els moviments veïnals, sindicals, polítics..., dones que, al llarg de la història, s'han mobilitzat en tots els fronts, a les fàbriques i a la ciutat, i també s'han organitzat de moltes formes i a través de molts espais de socialització arrelats en els barris, reivindicant semàfors, ambulatoris, guarderies, en contra de la carestia de la vida..., en l'àmbit laboral, defensant condicions de treball dignes, en l'àmbit sociopolític, pel dret a la llibertat d'expressió, el dret a la llei del divorci, el dret a la llei de l'avortament...

En definitiva, les dones, en les diferents etapes de la nostra vida, hem lluitat i continuem lluitant, cadascuna des de diferents fronts i des de diferents àmbits, entitats i organitzacions, però amb un factor denominador comú: **viure i conviure en un món millor**.

En aquests moments, com a dones grans però actives, volem reivindicar el nostre espai, els nostres drets, i visibilitzar les desigualtats de gènere en la vellesa. L'edatisme, que és la discriminació per l'edat, i el masclisme són dues de les principals causes de discriminació estructural i sistèmica més esteses al món que pateixen les dones grans. Sense oblidar altres factors, com poden ser la seva ètnia, orientació sexual, la seva situació econòmica...

Aquestes desigualtats i/o discriminacions es manifesten en diferents formes de violència, com per exemple: **Violència econòmica**. Aquesta es dona principalment en l'àmbit familiar o domèstic, per part de fills i filles, altres familiars o persones tutores, que compten amb els ingressos estables de les dones grans per a les seves pròpies despeses.

L'abandonament. A mesura que la xarxa social de les dones va minvant, sigui degut a l'abandonament del mercat laboral, a les dificultats de salut i mobilitat associades a edats més avançades o a la mort de persones de la seva generació i entorn, les dones estan més exposades a situacions d'abandonament.

Violència emocional i psicològica. Aquesta és una de les formes més comunes de violència masclista envers les dones grans, que es manifesta en accions com ara la infravaloració, la infantilització, les discriminacions i el menysteniment en l'espai públic i en els serveis, i les males formes, les faltes de respecte, el xantatge emocio-

nal, el control, la indiferència i la falta d'atenció en l'espai privat. Es conclou que les persones agressores són principalment marits, fills o filles o altres familiars, i en edats més avançades, persones cuidadores.

Violència institucional. L'absència de les dones grans dels recursos d'atenció a la violència masclista constitueix una forma de violència institucional per omissió: les dones no accedeixen als recursos perquè els desconeixen, i dels pocs que coneixen, no tenen la sensació que siguin o estiguin pensats per a elles, i a això s'afegeix la manca de recursos específics de què disposen les persones professionals per abordar les violències masclistes envers les dones grans.

La salut de les dones. L'esperança de vida de les dones és superior a la dels homes, però amb una qualitat de vida més precària per un seguit de condicionants, com són: la falta de corresponsabilitat a la llar, si treballa fora s'afegeix la feina a casa, i com a cuidadores de grans i petits. Pel que fa a la salut, els serveis mèdics de la Seguretat Social ens van excloent progressivament de determinats serveis: revisions ginecològiques, mamografies, citologies, etc. També hi ha un abús de medicalització, so-bretot en aquelles malalties vinculades a les condicions de vida i els estereotips de gènere. Massa sovint, es tendeix a receptar-los un sedant o un antidepressiu. Però els problemes de salut mental, en general, no tenen una causa psiquiàtrica, sinó que deriven de viure violència de gènere, càrregues familiars, males condicions de treball o problemes econòmics. Tot això no s'arregla amb pastilles.

En les pensions. Les pensions de les dones són més baixes, com a conseqüències de totes les desigualtats que es donen en l'àmbit laboral: discriminació salarial, més contractes a temps parcial, excedències (per cura de la família), dificultats per accedir a una categoria superior i a la formació (a causa de la incompatibilitat d'honoraris pel rol assignat a les dones per part de la societat masclista i patriarcal en la qual vivim). En la vellesa, la bretxa de gènere s'eixampla en un 40% per les pensions de viudetat.

El passat mes de febrer va entrar en vigor la Reforma laboral, que recupera drets perduts durant el govern del PP. Des de la Comissió de Dones de la Federació de Pensionistes, valorem molt positivament aquests acords, perquè unes condicions de treball dignes són eines per a reduir la posterior bretxa de les pensions. ■

**SOM DONES, GRANS, IMPRESCINDIBLES
I VOLEM SER VISIBLES**

Comissió de Dones de la Federació de Pensionistes

NOVA MILLORA EN EL REFORMAT SISTEMA DE PENSIONS

Afecta a alguns treballadors i treballadores que van accedir a la jubilació de manera voluntària per evitar la discriminació amb qui va haver de jubilar-se forçosament

A partir de març, la Seguretat Social pagarà un plus d'entre 4,56 i 82,62 euros al mes els i les pensionistes que van accedir a la jubilació anticipada entre l'1 de gener del 2002 i el 31 de desembre del 2021, sempre que hagin cotitzat, almenys, 44 anys i 6 mesos.

Aquest plus pretén igualar la quantia de les pensions entre qui va accedir a la jubilació voluntàriament i qui va haver de fer-ho de manera forçada, ja sigui per un acomiadament individual o per un ajust de plantilla. Estableix, això sí, un requisit: només es cobrarà en cas que la pensió hagués sigut més alta si se li haguessin aplicat els coeficients reductors vigents a 1 de gener del 2022. Quedarà exclòs de rebre aquest increment qui cobra la pensió màxima.

El complement s'incorporarà a l'import mensual de la jubilació i es cobrarà en les 14 pagues, incloses la de Nadal i estiu.

Per a cobrar-la no caldrà realitzar cap gestió. La Seguretat Social actualitzarà d'ofici les quanties de les pensions que compleixin els requisits. ■

CANVIS A CAIXABANK

Les massives queixes i mobilitzacions de la gent gran en protesta pel tracte rebut de les entitats bancàries van portar la vicepresidenta d'Afers Econòmics, Nadia Calviño, a exigir als bancs que prenguessin accions per lluitar contra l'exclusió financera. Ha sigut CaixaBank el primer en presentar un seguit de mesures per millorar l'atenció a la gent gran i als clients procedents de BANKIA, dins un pla que recull protocols per a d'altres col·lectius que també ho necessitin.

L'eliminació de les restriccions horàries del servei de caixa, la incorporació d'un servei d'acompanyament en l'ús del caixers, l'augment de l'equip de consultors especialitzats en l'atenció de persones grans per assegurar, ja sigui per telèfon o per WhatsApp, la comunicació directa i personal dels més grans de 65 anys, l'oferta de sessions formatives presencials per a persones grans sobre operativa i aspectes financers són algunes de les iniciatives anunciades per CaixaBank. També la compra de caixers nous amb l'objectiu que les llibretes es puguin utilitzar a tots els seus caixers.

CaixaBank assegura, així mateix, que es mantindrà en les poblacions on està present i que ampliarà el servei dels ofibusos per atendre les que tenen un 80% d'usuaris majors de 60 anys.

Aquestes millores, que suposen un increment de personal, molt probablement procedent d'ETTs, varen anunciar-se gairebé al mateix temps que els i les treballadores de CaixaBank es manifestaven per denunciar la situació de pressió que viuen amb la fusió de Bankia i l'execució de l'ERO que significa la marxa de 6.452 empleats

Tenint en compte els grans beneficis que obtenen les entitats financeres i els salaris dels seus gestors, no podem menys que esperar l'acompliment estricte dels compromisos presos per CaixaBank i els altres bancs amb el Govern espanyol i el Banc d'Espanya. Estarem molt atents. ■

INFORMACIÓ D'INTERÈS:

A) Jubilacions amb almenys 44 anys i sis mesos de cotització entre l'1 de gener de 2002 i el 31 de desembre del 2021.

El BOE de la reforma, publicat el 29 de desembre, estableix una millora per a aquest col·lectiu, que s'abonarà el mes de març de 2022.

L'INSS es compromet a realitzar la millora d'ofici als qui compleixin les condicions.

Si no reps comunicació, o el mes de març NO reps l'abonament, complint les condicions, des del Gabinet Jurídic podran atendre la teva reclamació.

Adjuntem BOE

B) Complement per PATERNITAT.

Els pares que es van jubilar entre l'1 de gener 2016 i el febrer del 2021, poden sol·licitar el complement de paternitat, com ha establert el Tribunal Europeu.

2 fills 5% + de pensió

3 fills 10% + de pensió

4 fills 15% + de pensió

El Gabinet Jurídic atindrà les vostres consultes.

El Gabinet Jurídic està guanyant totes les sentències, i s'abona l'increment de la pensió amb endarreriments des de la concessió d'aquesta.

Federació de Pensionistes Catalunya

Gener de 2022

Juli Rius
Assessor

DESCIFRANDO EL RECIBO DE LA LUZ

Desde hace muchos años, la factura de la luz ha significado un coste elevado para el ciudadano en un bien esencial para la vida y el desarrollo de un país. Pero en este último año, los precios se han disparado de una forma alarmante, mientras la atención al usuario y al servicio ha ido decreciendo, encontrándonos con facturas desproporcionadas e ininteligibles.

El gobierno ha ido introduciendo medidas para paliar, tanto el precio como la información al ciudadano, pero a día de hoy las medidas realizadas topan con un tipo de mercado (a coste marginal) y una privatización del sector que hacen muy difícil una intervención efectiva del Estado, si no se cambian ambas realidades. En cuanto a la información, si bien se ha exigido mayor información dictando determinadas pautas para la tarifa regulada, se ha dejado en manos de las empresas que se benefician, su desarrollo y plasmación, siendo actualmente aun complicada y confusa.

En este documento/guía, vamos a intentar poner un poquito de luz para saber qué nos cobran y por qué:

Agruparemos en 4 apartados los diferentes conceptos que hay que tener en cuenta, ya que determinan el coste de la factura.

1.- EMPRESA Y MERCADO. ¿EN QUÉ MERCADO HEMOS CONTRATADO Y CON QUÉ EMPRESA?

En el sector de la electricidad hay 2 mercados, uno regulado y otro "libre", donde podemos contratar:

- **El Mercado regulado:** Históricamente es el que factura los KW a un precio menor, por lo que nuestra recomendación es que contratemos en Mercado regulado (PVPC). Actualmente, las tarifas del mercado regulado puede que estén temporalmente más caras que alguna tarifa del mercado libre, pero esta situación es coyuntural.
- En el mercado regulado, todas las compañías estructuran las facturas de igual manera, puesto que está regulado.
- Si contratamos en el mercado regulado, las empresas comercializadoras con las que podemos contratar son: **ENERGIA XXI** (ENDESA), **CURENERGIA** (IBERDROLA), **COMERCIALIZADORA REGULADA GAS&POWER** (UNION FENOSA), **BASER**(EDP), **REGSITI**(EON), cualquier otra son empresas del mercado libre. El nombre de la empresa esta al inicio de la factura.
- **En el Mercado libre**, las tarifas pueden ser tan diferentes como quieran las empresas que ofertan, y también tienen libertad para hacer la factura como quieran, aunque ha de contener unos datos mínimos.
- Las empresas que ofertan son comercializadoras, que no

tienen por qué ser distribuidoras. Si vuestra compañía es ENDESA ENERGIA, IBERDROLA CLIENTES, EDP, NATURGY, REPSOL, TOTAL ENERGIES, HOLA LUZ, etc., estás en el Mercado libre.

Todas las facturas tienen que tener un apartado de **ATENCIÓN AL CLIENTE**, donde han de facilitar los teléfonos de contacto gratuito para realizar reclamaciones de la comercializadora y también un teléfono de contacto para averías. Sea del Mercado regulado o del Mercado libre.

2.- FACTURA Y CONTRATO

Este apartado se distribuye en la factura en dos bloques, donde se exponen, por una parte, los **datos de la factura**, normalmente al inicio del recibo, y otro bloque que se identifica como **DATOS del CONTRATO**, donde obtendremos la información de nuestro número de contador, su localización técnica, el tipo de contrato que hemos suscrito, la potencia etc. ... Vamos a referenciar la diferente información que obtendremos en el bloque de DATOS DE LA FACTURA. Estará:

- **N.º de la factura.** Este número ayudará a identificar la factura, si quieres realizar una reclamación por la facturación.
- **Periodo de consumo.** Es el periodo de facturación, que debe ser mensual, salvo excepciones, como regularizaciones de consumos atrasados, contador analógico, etc. Y normalmente también la fecha de emisión y la fecha de cargo de la factura. En el bloque de DATOS DE CONTRATO tendremos:
- **CUPS** (código unificado de punto de suministro): el CUPS identifica la instalación, tu contador. Este código se mantiene, aunque cambies de comercializadora.
- **Tipo de contrato:** Aquí es donde aparecerá que tienes contratada la tarifa PVPC- MERCADO REGULADO, y siempre es con discriminación horaria de 3 periodos. **Si tuvieses bono social también te aparecería aquí**, y con el porcentaje de descuento (25%, 40%). Si por el contrario estás en el MERCADO LIBRE, aquí es donde aparecerá el Tipo de Tarifa que has contratado.
- **Peaje de transporte y distribución:** Todos los contratos de menos de 15kW, son con la tarifa 2.0TD.
- **Potencia contratada:** Es la potencia que has contratado por la cual tendrás que pagar un coste fijo. Actualmente es posible contratar dos potencias, una para el periodo punta y otra para el periodo valle. Se paga en función de la potencia contratada, sobre todo en el coste fijo.
- **Referencia del contrato de acceso.** Este es el número identificativo para el seguimiento de tus datos de consumo. Aquí (entre paréntesis o en una línea superior), aparecerá la empresa distribuidora. Es interesante que te registres en

la red de tu distribuidora, para acceder a tus datos de consumo, hora a hora, ver los picos de potencia y demás datos para ajustar, tanto la potencia como tu consumo.

- **Fecha final del contrato:** En el mercado regulado, no tiene importancia, porque el contrato se renueva automáticamente. En el Mercado liberalizado sí la tiene, porque las tarifas pueden actualizarse en cada renovación.

3.- CONSUMO ELÉCTRICO Y DETALLE DE LA FACTURA

Este apartado comprende, por una parte, un bloque donde se nos tiene que especificar el **CONSUMO ELÉCTRICO**, consumo realizado por periodos, la comparativa de consumo con el histórico, las lecturas, etc., y otro bloque que es donde se contabiliza el **COSTE DEL CONSUMO**, que suele titularse **DETALLE DE LA FACTURA**.

- Información del consumo eléctrico: En la Tarifa Regulada-PVPC, la información aparece en un gráfico del último año, donde se muestra el consumo de los últimos meses en cada tramo horario. También una relación de tu consumo medio diario en el periodo facturado, y en el último año, y el consumo acumulado anual. En la Tarifa libre, la información es similar, pero no tiene por qué ser tan completa, depende del tipo de tarifa y de la empresa.
- Lectura actual. Aquí aparece la lectura actual, especificando si es real o estimada, por cada uno de los tramos P1, P2, P3. En alguna de las comercializadoras aparece también la lectura anterior.
- Consumo. Hay una columna donde aparece el consumo, que es la resta de la lectura real o estimada de este recibo, menos la lectura real y estimada del recibo anterior. Para saber con mayor detalle el consumo, se puede acceder al área privada de la distribuidora o comercializadora, para obtener mayor detalle. Tendría también que reflejarse en la factura el pico de potencia máximo que se ha tenido en horario punta y llano, al menos en la TARIFA REGULADA.

En el bloque de **DETALLE o DESGLOSE DE LA FACTURA**, es donde se refleja el cálculo de los costes por cada uno de los conceptos, tanto en el **TÉRMINO FIJO**, como en el **TÉRMINO VARIABLE**.

- **TÉRMINO FIJO: Facturación por potencia contratada**, no es idéntica porque varía en función de los días del mes. (POR TENER ELECTRICIDAD.)

- **Importe por peajes y cargos:** se cobra con un valor diferente por periodo en Punta y en Valle. Como va en función de la potencia contratada, se multiplica esta por el valor de cada KW anual determinado por el Gobierno en función de los costes asignados, y se multiplica por los días que se factura y se divide por 365, que son los días del año.

Facturación por potencia contratada (TÉRMINO FIJO).

Para una potencia de 4,4, será:

P1(punta) 4,4kW x 0,67266 Eur/kW y año x (30/365) días.....11,09

P3(valle) 4,4kW x 1,424364 Eur/kW y año x (30/365) días 0,52

- **Importe por margen comercial fijo.** Las comercializadoras reciben 3,11 euros por kW y año como margen comercial, pero al haber 2 potencias, solo se debe cobrar por la potencia en punta. En el Mercado libre, normalmente este importe no aparece, ya que se incluye en el tipo de tarifa que se contrata.

Margen comercial fijo: 4,4kW x 3,113Eur/año x (30/365)días1,13

- **TÉRMINO VARIABLE: Facturación por energía consumida.** Con la Tarifa regulada o PVPC, hay tres tramos horarios para la energía consumida: punta, llano y valle, dentro de este bloque hay 2 subbloques:

- **Por peaje y cargos**, el consumo realizado en cada periodo ha de multiplicarse por el precio establecido en cada periodo del coste variable de los peajes y cargos, que ha sido fijado por el gobierno, en función de los costes.

Facturación por Energía Consumida (TÉRMINO VARIABLE)

Importe por peajes de transporte y distribución y cargos:

P1(punta) 40kWh x 0,133118 Eur/kWh.....5,32

P2(llano) 80kWh x 0,041772 Eur/kWh.....3,34

P3(valle) 90kWh x 0,006001 Eur/kWh.....0,54

- **El coste de la energía consumida**, en este caso, el importe es por todo el consumo global, sin desglosarlo por periodos, ni por el precio medio de cada tramo horario, siendo una incógnita qué precios hay por tramo, y si realmente existen diferencias de precio en función del consumo. Nuevamente se apuesta por una política oscurantista.

Costes de la Energía (210 kWh)29,50

- **DESCUENTOS:** este apartado refleja los descuentos que se pueden producir, el más común es el descuento si tienes **BONO SOCIAL**, apareciendo el concepto de **Descuento por el bono social**, que reflejará el porcentaje que se le aplica (25% o 40%) y los importes sobre los que se aplica, que son el término fijo y el término variable.

4.- IMPUESTOS Y VARIOS

El cuarto apartado son los impuestos y otros costes. En las tarifas de Mercado regulado, esos otros costes son fundamentalmente el alquiler del contador. En el Mercado libre pueden aparecer otros servicios que no sean eléctricos, seguros, mantenimientos, etc.

En el tema de impuestos, la electricidad está gravada por dos impuestos, sea el Mercado regulado o libre.

- **Impuesto de la electricidad.** Este impuesto es un gravamen indirecto, su valor es el 5,1127%. Es el impuesto socialmente más injusto, al aplicarse sobre un bien de primera necesidad desde el primer kW consumido, se recauda para las arcas de las CCAA, y entra en la caja común.
- **IVA.** Se aplica el tipo del 21% de IVA a la suma total de la factura, sin tener en cuenta la consideración de bien esencial, sean usuarios vulnerables o no.

Debido a la situación de altos costes en el Mercado mayoristas (donde marca precio el más caro), desde el Gobierno se han realizado una serie de actuaciones, como la reducción de los impuestos, que es donde se puede actuar, pasando del 5,1127% al 0,5% y del 21% al 10%. Así como una reducción de una parte de los valores de los costes en y cargos. También se ha ampliado la reducción para los sectores vulnerables del 25% al 60% y del 40% al 75%. Aunque todas ellas son medidas provisionales. A medida que se vayan produciendo modificaciones iremos informando.

Esperamos que esta guía sea un primer paso para ayudar a descifrar la factura de electricidad. ■

Palmira García

EN DEFENSA DE LA SANITAT PÚBLICA I PER L'ATENCIÓ A LES PERSONES DEPENDENTS

El deteriorament de la Sanitat Pública va produint-se gradualment des de fa anys, l'última etapa del govern del Partit Popular, aprofitant la necessitat d'introduir canvis que asseguressin la sostenibilitat del Sistema públic de salut, van aprovar el Reial decret 16/2012. El seu desenvolupament ha suposat una reducció evident de la qualitat i la cobertura del dret a la salut dels ciutadans, en imposar una disminució lineal de la despesa pública, que anteposava l'objectiu econòmic als efectes que sobre la salut puguin tenir aquestes retallades. En conseqüència, es van aprovar:

- Imposició del copagament farmacèutic, establint un mecanisme que en la pràctica ha limitat l'accés al dret a la salut de les persones amb menors ingressos econòmics, entre els quals es troben els pensionistes amb menor renda.
- Augment del nombre de medicaments exclosos de la prestació farmacèutica del Sistema Nacional de Salut, a vegades per considerar-los "indicats en el tractament de símptomes menors", la qual cosa implica que el malalt ha de costejar-los íntegrament.
- Reducció de la cartera de prestacions bàsiques, exclusió del transport de malalts, exclusió de prestacions ortoprotètiques, etc.

L'etapa de crisi, juntament amb l'aparició de la pandèmia Covid-19, ha servit per a erosionar greument el Sistema Nacional de Salut, sobretot el Sistema d'Atenció Primària, saturat per l'excés d'activitat generada sobre una plantilla minorada de manera irresponsable per les

retallades, una potenciació de la medicació, la lamentable gestió dels recursos i un finançament insuficient. Cosa que ha significat un increment en les llistes d'espera, que ha repercutit en una major despesa en sanitat de la butxaca de les famílies, incrementant encara més les desigualtats sociosanitàries per la falta d'atenció immediata des del Sistema Públic.

S'ha disminuït l'oferta de serveis, l'activitat presencial ha estat suplantada per l'activitat interposada, més atenció telefònica o per correu electrònic i menys contacte directe amb els pacients, la qual cosa tindrà conseqüències nefastes per a la població més pobra, de major edat i la més necessitada, que provocarà un augment de la inequitat. Si no es corregeix tot això, es desacreditarà un dels millors models sanitaris del món, enfortint els sistemes sanitaris privats. Facilitant arguments a l'extrema dreta, que no dubtarà a utilitzar-los demagògicament, per a enganyar la ciutadania i afeblir els valors democràtics de la prestació de serveis des de l'enfocament de l'interès general per a la ciutadania.

ELS SISTEMES PÚBLICS DE SALUT I ATENCIÓ A LA DEPENDÈNCIA

És una evidència que aquest país, en les dues últimes dècades, va observant un augment considerable de l'esperança de vida de la nostra població, no obstant això, cal destacar que simultàniament s'ha incrementat el nombre de persones que han estat diagnosticades amb malalties cròniques, estimant-se que afecta el 70% de les persones

majors de 65 anys, de la qual cosa es desprèn una major necessitat de cures sanitàries i del Sistema d'atenció a la dependència, que implica incrementar la dotació de recursos i també millorar la coordinació sociosanitària en les cures.

Les necessàries reformes no es van dur a terme en la primera etapa amb el Govern del Partit Popular, més aviat es va actuar en sentit contrari, perquè va pretendre derivar tota l'atenció de pacients pluripatològics als centres d'atenció a persones dependents, incorporant l'aplicació de copagaments, i deteriorant l'atenció a les necessitats sanitàries. Afortunadament, el canvi de Govern ha permès que, des de la Mesa de Diàleg Social, CCOO amb les altres organitzacions sindicals i empresarials, hàgim concretat acords parcials que, encara que insuficients, han permès reorientar algunes qüestions amb l'activació del Pla de Xoc de Dependència.

Per a CCOO és imprescindible continuar avançant en compromisos que garanteixin el compliment de la Llei d'atenció a les persones dependents, especialment amb el finançament de totes les administracions. És urgent revisar el model actual de cures i posar en marxa una estreta coordinació sociosanitària, gestionada des del Sistema Sanitari Públic, permetre una atenció professional i de qualitat, augmentant els ràtios de personal, sobretot el d'atenció directa, i d'una altra part, reduint els temps d'espera per a l'accés a la prestació del servei, la qual cosa suposaria ser més eficients i donar una millor atenció als pacients pluripatològics i a les persones dependents.

La sanitat pública és nostra, el nostre deure és defensar-la

Davant els atacs que està sofrint la Sanitat pública, els ciutadans hem de respondre. Per això, des de CCOO fem una crida perquè les persones pensionistes i jubilades exigeixin que els Governos central i autonòmics compleixin amb la seva responsabilitat:

- **Organitza't, participa**, amb la Federació de Sanitat i Sectors Sociosanitaris i amb la Federació de Pensionistes i Jubilats de CCOO, en les iniciatives que preparin per a defensar el Sistema sanitari públic.
- **Fes sentir la teva veu**: exigeix el teu dret a la salut mitjançant l'atenció pública i un finançament suficient; no a les retallades! Participa activament en els consells de salut locals del teu centre de salut, barri, poble, zona bàsica de salut.

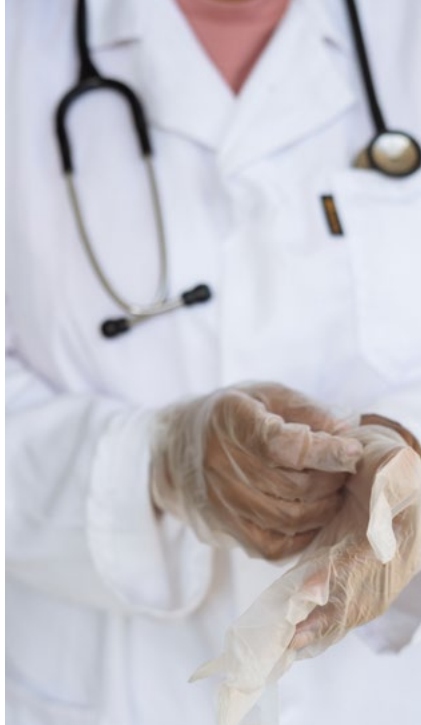
CCOO té alternatives més justes i eficaces que les retallades, per a garantir la sostenibilitat del Sistema públic de salut, per exemple, com aquestes:

EL FINANÇAMENT QUE NECESSITEM

- Exigim un finançament finalista i suficient per al Sistema Nacional de Salut, elevant la despesa pública al 7,2% del PIB, destinant a Atenció Primària un 25% i fins a un 10% a Salut Pública, per a aproximar-nos a la mitjana de la Unió Europea.
- Igualment, en el sector de la dependència, el Govern central ha de finançar el 50% de la despesa, ara només cobreix el 19,9%.

RECUPEREM DRETS

- Encara que ja s'ha recuperat la universalitat de l'assistència, és necessari corregir la desigualtat en el copagament farmacèutic, incorporar al finançament

públic els medicaments exclosos, i igualment recuperar les prestacions ortoprotètiques, del transport, etc. Igualment hauria d'ampliar-se l'atenció i la cobertura de salut bucodental a les persones grans i col·lectius vulnerables.

- Creació i dinamització dels consells de salut locals i de Zona bàsica, garantint la participació real i efectiva en aquests. Donar a conèixer els recursos comunitaris a les persones grans en el seu mitjà, el seu barri, poble, comarca o ciutat.

MILLOREM LA GESTIÓ

- Fomentar un model de gestió format per equips multiprofessionals, amb integració real i orientació comunitària.
- La prevenció és el repte del Sistema de salut, cal apostar per l'Atenció Primària, i trencar l'actual model hospitalocentrista.
- Millorar l'atenció sociosanitària de les persones grans i altres col·lectius vulnerables. Impulsar l'orientació comunitària en els centres de salut, en col·laboració amb Salut Pública.
- Impulsar l'envelliment saludable, amb un enfocament preventiu i de promoció de la salut, garantint l'accés equitatiu a prestacions socials i sanitàries.

SIGUEM MÉS EFICIENTS

- Cal apostar per una major racionalització de la despesa farmacèutica, ja que som dels països amb major despesa en farmàcia.
- La centralització de compres en hospitals i serveis de salut (medicaments, equips tècnics, etc.) ajudaria de forma molt important a estalviar costos.

MILLOREM L'ATENCIÓ

- **S'ha d'establir l'adequada dotació de recursos professionals**, incorporant, als equips d'atenció primària i unitats de suport, altres professionals (terapeutes ocupacionals, fisioterapeutes, òptics-optometristes, entre altres).
- **Exigim que es reconegui la categoria de facultatiu especialista en geriatría** en tot el Sistema Nacional de Salut, i es generin més places, que són totalment necessàries, perquè estem a la cua de la Unió Europea.
- **S'ha de donar prioritat a les consultes presencials**, i una atenció de qualitat, igualment eliminar les traves a proves diagnòstiques i terapèutiques.
- **Cal reduir els temps d'espera**, tant en el Sistema Nacional de Salut, com en el Sistema de l'atenció a les persones dependents.
- **Foment de la Salut pública**, amb promoció de la salut i activitats preventives, que millorin la qualitat de vida de les persones grans.
- **Promoció d'una major autonomia de les persones grans** (suprimir barreres i bretxes que limiten) en el seu mitjà biològic, psicològic i social. ■

CCOO defensem els teus drets, afilia't, junts serem més forts

Federació de Pensionistes

DONES QUE HAN DEIXAT EMPREMTA!

Aquest article està inspirat pel desig de CCOO i les dones de la Federació de Pensionistes i Jubilades de Girona de reivindicar, amb "mirada violeta", dones que van treballar pels altres, generosa i solidàriament. Dones discretes, anònimes, silencioses o no, de vegades reivindicatives i de vegades només amb vocació de servir els altres defensant els drets humans i laborals.

Volem fer visibles dones, el treball de les quals ha estat essencial i ha quedat en l'anonimat o invisibilitzat pel paternalisme de la societat en general, i malauradament també pel paternalisme del mateix sindicat.

M.Teresa Borín Arbat, gironina, nascuda el 1947, dona amb empena, trempada, que va compaginar la seva vocació social i política amb el treball i la família. Va entrar al PSUC als acabaments del 68, i es va afiliar a Comissions Obreres pocs anys després. Als 21 anys es va casar amb el company de tota la vida, en Quim Trias, i es van instal·lar a Salt, on van viure des de l'any 68 fins al 80.

A Salt, on hi havia una munió de joves d'esquerres, amb ganes de fer canvis, van participar en totes les accions de protesta i reivindicatives del PSUC, ajudant a finançar, com fos possible, totes les accions, fent pancartes, posant "barraques" per la Festa del Treball del PSUC, organitzant tardes de cinema, etc. Allà on hi havia feina, allà era la Tere. Encara en temps franquista, a Salt s'havia organitzat la "vocalia de la dona", i se les empescaven per parlar d'anticonceptius, dissimulant, com si fossin pràctiques mèdiques, com posar injeccions, etc.

Va començar a treballar a CCOO a principi del 80. Uns durs començaments: primer en les antigues casernes militars, al C/Barcelona.

Mentrestant, ella i uns pocs més, entre ells l'enyorat Àngel Santos, i fins i tot la seva filla Míriam, de 9 anys llavors, van fer una ocupació del local de l'antic edifici del "sindicat vertical", reivindicant que tornés al poble. Els van desallotjar, naturalment, però això va ser la primera pedra per al reconeixement i la recuperació de l'edifici per als sindicats. El nou edifici és la seu actual de Comissions Obreres al C/Miquel Blay,1, de Girona.

Tothom qui érem a CCOO, tant si eren personal contractat com si érem sindicalistes, coneixíem la Tere Borín. A l'any 89 afilia la seva filla, al mateix temps que entra també a treballar d'administrativa al Sindicat. En aquells moments no hi havia Secretaria de la Dona (fins que vam tenir la primera secretària, Núria de Gil Capella), i la Tere, junt amb altres companys i companyes, com la Joaquina Tomàs, per exemple, organitzaven les manifestacions del 8 de Març, pensant lemes, fent pancartes, estant sempre a primera línia.

Va formar part durant molts anys de la primera XARXA DE DONES CONTRA LA VIOLÈNCIA de les comarques gironines, en uns moments en què es considerava la violència "domèstica" un afer privat. Es va tardar anys a ser considerada

com un afer públic i denunciabl.

La trobem sempre a qualsevol acte reivindicatiu i de lluita per fer visible els grups marginats, les persones immigrants, el FAG (Front d'alliberament gay), els saharauís..., realitzant conferències per a les dones víctimes de la guerra dels Balcans, etc. Ella organitzava o hi donava empena.

La recordem a "la barraca de Fires" a la Devesa, per les Fires de Girona, cada any, no només organitzant, sinó fent botifarres a la brasa ella mateixa, animant tothom a participar-hi per ajudar el sindicat a recaptar alguns "dinerons" i a fer-lo visible. També es cuidava de la venda de la loteria de Nadal, tasca que demanava molta paciència i control.

Estava disposada a ajudar, sí, però també a participar en reivindicacions que tenien doble direcció, en el sentit que ella estava atenta a les desigualtats de fora i de dins mateix del sindicat.

Encara la veiem tota contenta el 2006 en la Festa del Treball del PSUC (Iniciativa) al parc de la Ciutadella, al costat d'Imma Mayol i de Neus Català. Quan encara li quedava molta vida, la malaltia que s'endú més gent, el càncer, també se la va endur a ella, el 21 de novembre de 2006.

Moltes persones la vam acomiadar i vam plorar silenciosament... Et recordarem sempre, Tere!

Quan aquest relat s'acabava, hem rebut la bona notícia que l'Ajuntament de Girona, finalment, li fa un homenatge posant el seu nom a una plaça nova al barri del Pont Major. A la placa hi ha gravat, sota el seu nom: "Activista i Feminista". ■

Montserrat Guanter Salat

Membre de la Comissió Executiva de Pensionistes i Jubilades de CCOO

ELS MALTRACTAMENTS A LA GENT GRAN: UNA REALTAT SILENCIADA.

El dimecres 23 de febrer de 2022 hem realitzat la segona xerrada del cicle "Les xerrades de la Federació", a càrrec de la vicedegana del Col·legi de Treball Social de Catalunya, Mercè Civit. La seva intervenció ha advocat per la creació d'una llei per la protecció i defensa dels drets de la gent gran, i un pla nacional contra el maltractament, proposat que han estat ben recollides pel nostre secretari general Miquel Lluch en la clausura, i que desenvoluparem en unes jornades a celebrar per finals de maig o primers de juny, on parlarem del Model Residencial i Drets de la Gent Gran. La Mercè Civit, afiliada a més a aquesta Federació, ha ofert dades inquietants: els maltractaments més comuns són els psicològics (36%), els econòmics (25%), negligència en la cura (14%) i maltractaments físics (14%).

Més de 10 intervencions dels assistents van posar de manifest la gravetat del problema i la necessitat de buscar solucions. En aquest sentit, la Federació de Pensionistes seguirà en la seva tasca de proposar alternatives i organitzar la nostra gent per la millora dels i les pensionistes. ■

EL PREU DE L'ENERGIA

El passat 27 de gener vàrem començar el cicle per al 2022 de xerrades de la Federació amb el tema "El preu de l'energia", amb la intervenció de la companya Palmira Garcia, sindicalista d'Endesa, que té una llarga experiència en aquest sector.

En una sala plena de gom a gom, i amb un gran seguiment pel canal youtube de CCOO, la Palmira va estripar les grans companyies elèctriques, els seus beneficis escandalosos, i ens va mostrar les alternatives que a CCOO tenim.

Les causes de l'encariment, molts resumides, estan en l'anomenat mix elèctric i la forta dependència energètica que té Espanya, en la privatització total de les elèctriques, en el funcionament del mercat de generació, que fa que s'agafi sempre el preu més car, i en les mateixes tarifes, que es regulen a partir de la Llei de 1997, feta pel PP i aprovada amb els vots del PP i amb els dels pares polítics de JuntsxCat, és a dir, per Convergència i Unió.

Les alternatives de CCOO passen per reduir de manera permanent l'IVA al 10%, la reducció de les càrregues que propicien el dèficit tarifari, revisar i adequar el mercat majorista, la creació d'una empresa pública d'energia i impulsar el bo social de manera eficaç.

Finalment, Miquel Lluch va presentar la campanya de la Federació de Pensionistes "No a la pobresa energètica", que està desenvolupant la nostra Federació arreu d'Espanya. ■

OBSERVATORI SOCIAL

CCOO de Catalunya va presentar el passat 1 de març l'Observatori Social de la Gent Gran 2021, que realitza una panoràmica de les condicions de vida de la gent gran, el seu estat de salut, els seus recursos tan econòmics com de protecció social i els riscos específics als quals s'enfronten.

Es tracta d'una publicació que estudia l'envelliment poblacional i l'envelliment actiu, les llars de la gent gran i les dades que evidencien les diferents condicions de vida en la vellesa d'homes i dones. També detecta la insuficiència de recursos que es dediquen al sistema per a l'autonomia i d'atenció a la dependència. Pel que fa al sistema públic de pensions, permet determinar la importància de revaloritzar les pensions i garantir el seu poder adquisitiu en el temps, enfortint el sistema de pensions d'avui i del futur.

D'altra banda, analitza el sistema públic de salut, element essencial per a la gent gran perquè la prolongació de l'esperança de vida ha de produir-se en condicions saludables, amb autonomia i lliure de malaltia, la qual cosa és especialment rellevant en el cas de les dones. Aquest observatori recull de manera significativa la situació de la gent gran en el marc de la pandèmia. ■

ENVELLIR DE MANERA SALUDABLE

Tots sabem que arribarem a ancians tard o d'hora, però ens plantejem en quin estat de salut envellirem o volem envellir? És evident que la qualitat de vida que tinguem durant la infància i l'edat adulta jugarà un paper important en la nostra salut en l'anomenada "tercera edat", però quins són els factors que hauríem de tenir en compte? L'Organització Mundial de la Salut, en un article sobre l'envelliment de la població, destaca que "l'envelliment saludable comença amb hàbits saludables en fases anteriors de la vida", i aquests hàbits inclouen alimentació, activitat física o exposició a riscos per a la salut. Certament, a partir de certa edat, hem de començar a tenir en compte certs factors que podíem relativitzar abans. Aquests són els nostres 10 consells per a preparar-te per a una vellesa saludable

1. **Alimenta't bé.** Una dieta variada i equilibrada és fonamental. Les fruites i les verdures són els nostres millors aliats. Per contra, els aliments grassos i el sucre han de prendre's amb moderació.
2. **Cuida del teu cos.** Fer-se revisions mèdiques periòdiques és important per a un manteniment òptim de la salut, com també per a poder detectar a temps possibles irregularitats.
3. **Cuida de la teva ment.** Sigues actiu mentalment, evita, en la major mesura possible, situacions d'estrès, o en tot cas aprèn a controlar-les. Tingues una actitud positiva i optimista enfront de la vida.
4. **Evita riscos.** El tabac i el consum abusiu d'alcohol clarament no juguen al teu favor, redueix el seu consum o elimina'l completament.
5. **Continua aprenent.** No perdís mai la curiositat.

Llegeix llibres o revistes, participa en debats, o fins i tot pots aprendre a utilitzar internet o iniciar-te en les xarxes socials.

6. **Exercici físic.** Realitzar activitat física de manera moderada i de manera constant afavorirà la nostra mobilitat a llarg termini. Els passejos diaris són una de les millors activitats, sempre respectant la capacitat de cadascun.
7. **Cuidar la casa i adaptar-la.** De la mateixa manera que realitzem canvis a casa amb l'arribada d'un bebè, amb l'arribada de la vellesa també podem realitzar petits canvis a casa. Canviar la banyera per un plat de dutxa, o adaptar les altures d'electrodomèstics com la rentadora, pot prevenir lesions musculars per males postures.
8. **Relacionar-se.** Sortir de casa, relacionar-se, informar-se, conèixer coses i persones noves ampliarà el nostre cercle social. Visitar museus, anar al teatre o sortir a sopar t'ajudarà a tenir una actitud positiva i a tenir aspiracions.
9. **Acceptar i gaudir del lloc que s'ocupa en la família.** Si els teus fills ja són grans o estàs jubilat, aprofita-ho. Ja no has d'estar pendent de tot, gaudeix d'aquest merescut descans i aprofita per a fer aquesta cosa que sempre has volgut fer.
10. **Acceptar l'envelliment i gaudir-lo.** Sigues realista, ja no tens 20 anys, però això no significa que no puguis gaudir. La vellesa és un graó més en la vida, on l'experiència i la saviesa afloren; accepta aquest nou rol i intenta treure'n el màxim partit. ■

Francisco Josè Aguiló

DONES

LES VIOLÈNCIES I DISCRIMINACIONS QUE PATEIXEN LES DONES GRANS

Les desigualtats de gènere en la vellesa poden manifestar-se en molts aspectes: com la condició jurídica, l'accés a la propietat, l'accés al crèdit, pensions contributives més baixes i pensions de viduïtat mínimes. Sovint es produeix violència i mals tractes en la intersecció de l'edat i el gènere.

BRETXA EN LES PENSIONS DE LES DONES I LA SALUT

Les pensions de les dones són més baixes com a conseqüències de totes les desigualtats que es donen en l'àmbit laboral: discriminació salarial, més contractes a temps parcial, excedències (per cura de la família), dificultats per a una categoria superior i formació (a causa de la incompatibilitat d'horari pel rol assignat a les dones per part de la societat masclista i patriarcal en la qual vivim).

Per tant, exigim a tots els agents socials que, a l'hora de negociar, ho facin amb perspectiva de gènere, per revertir les desigualtats que patim les dones i acabar amb la pobresa, tenint en compte:

DONES I SALUT

Les dones grans, en una societat de consum, són clarament un objectiu potencial per a l'economia.

- Les dones vivim més anys que els homes, però amb una qualitat de vida més precària per un seguit de condicionants, com són: la falta de corresponsabilitat a la llar, treball laboral, feina a casa i com a cuidadores de grans i petits, dones actives i útils per a la societat, i per tant ens fan creure que necessitem productes per mantenir-nos bé, segons els estàndards que ens volen imposar.

ENS VENEN!!!!

- Cremes per eliminar arrugues (es que els homes no tenen arrugues?).
- Compreses per a la incontinència, això sí, que no es notin (és que els homes no pateixen incontinència?).
- Gel per fixar la pròtesi dental (és que els homes no porten pròtesi dental?).
- Vitamines per poder córrer i saltar amb la gent petita de la família (és que els homes no poden saltar i corre amb la família? I cal saltar?).
- Ens ofereixen cuidadores, no cuidadors (és que els homes no poden ser cuidadors).

Podríem dir més coses, però la finalitat és denunciar sobre com ens manipulen en els mitjans de comunicació.

Pel que fa a la salut, els serveis mèdics de la Seguretat Social ens van exclouent progressivament de determinats serveis: revisions ginecològiques, mamografies, citologies, etc.

També hi ha un abús de medicalització, sobretot en aquelles malalties vinculades a les condicions de vida i els estereotips de gènere.

PER TANT EXIGIM:

- No ser objecte publicitari absurd. Volem ser qui som.
- Una política de salut física i mental que inclogui la prevenció, i dotada de pressupost suficient.
- Que la Seguretat Social no ens discrimini ni per raó de gènere ni per l'edat, i que ens atengui per les nostres necessitats reals. ■

JA N'HI HA PROU!!!!

Comissió de dones

ACTIVITATS: CULTURA, GÈNERE I MEMÒRIA 2022

El programa de cultura de la Federació preveu un seguit d'activitats vinculades a diferents eixos, des de diferents mirades reivindicatives: salut, drets humans universals, immigració, dones, memorial democràtic... Una altra finalitat, des que vam començar a programar activitats culturals, ha sigut facilitar la interrelació mitjançant el fet de compartir espais comuns de convivència i de cultura. Hem intentat que la programació que desenvoluparem el llarg d'aquest any prevegi tots els eixos abans esmentats i que, com a sindicat, ens pertoca treballar.

PROGRAMA D'ACTIVITATS PRIMER SEMESTRE – GÈNER - JUNY.

23 DE FEBRER Xerrada. Maltractament a les persones grans. Un problema silenciado

Organitza: Àrea de cultura. Federació de Pensionistes
Dia: 23 de febrer Localitat: Barcelona Lloc: Via Laietana,16 A càrrec de: Mercè Civit Informació adreça

electrònica: fjubil.cultura@ccoo.cat
Contacte: Estrella Pineda/ Jordi Ribó Tef 93.481.27.69

8 DE MARÇ, 8 DE MARÇ, DIA DE LA DONA TREBALLADORA.

Activitats conjuntes amb la Secretaria de la dona de la CONC i amb les diferents secretaries de les dones de la Federació de Pensionistes de les Unions.

9 DE MARÇ. Sortida a Molins de Rei – Papiol

Organitza Grup Camí: Federació de Pensionistes. Dia 9 de març. Informació: adreça electrònica: fjubil.cultura@ccoo.cat. Contacte: Jordi Ribó/Isidre Rabadà/Joan Cánovas. Tfn 628 806 346.

24 DE MARÇ. Cooperació amb mirada de dones: La situació de les treballadores de la llar el Líban.

Organitza Dona i Cultura. Federació de Pensionistes. Col·labora: La Fundació Pau i Solidaritat. Dia: 24 de març. Localitat: Barcelona. Lloc: Via Laietana, 16. A càrrec de: Esther Caballé. Informació: adreça electrònica: fjubil.cultura@ccoo.cat. Contacte: Estrella Pineda / Jordi Ribó. Tfn 628 806 346.

2 D'ABRIL. Ruta literària. Recordant a Martí i Pol. Roda de Ter

Organitza: Àrea de Cultura. Federació de Pensionistes / Comissió de cultura de VORMAROS / Fundació Cipriano García

Dia: 2 d'abril. Localitat: Roda de Ter

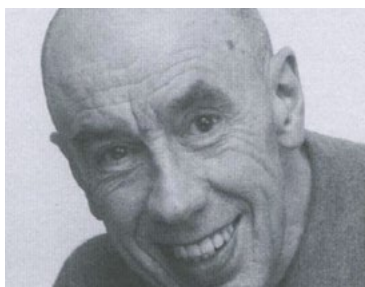
adreça electrònica: fjubil.cultura@ccoo.cat.

Contacte: Estrella Pineda / Jordi Ribó. Tfn 628 806 346.

Informació: vormaros@ccoo.cat

Contacte: Jordi Mayol / Quim Fornés

Tef 93 860 19 40

20 D'ABRIL. Sortida a Can Coll. Sant Cugat del Vallés. Visita guiada a la Masia del segle XV

Organitza Grup Camí: Federació de Pensionistes. Dia: 20 d'abril. Informació: adreça electrònica: fjubil.cultura@ccoo.cat. Contacte: Jordi Ribó / Isidre Rabadà / Joan Cánovas. Tfn. 628 806 346.

11 DE MAIG. Travessia del Garraf.

Organitza Grup Camí: Federació de Pensionistes. Dia: 11 de maig. Informació: adreça electrònica: fjubil.cultura@ccoo.cat. Contacte: Jordi Ribó / Isidre Rabadà / Joan Cánovas. Tfn. 628 806 346.

19 DE MAIG. Xerrada: Feixisme-extrema dreta al segle XXI.

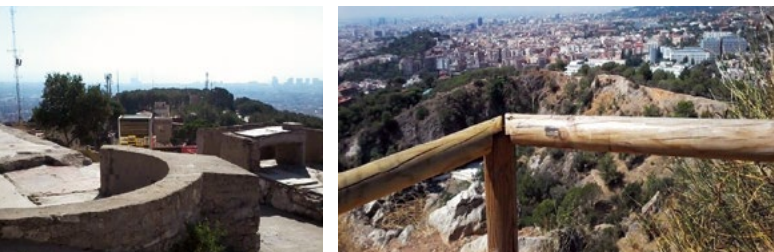
Organitza: Àrea de cultura. Federació de Pensionistes. Dia: 19 de maig. Localitat: Barcelona. Lloc: Via Laietana, 16. A càrrec de Ferran Gallego. Informació: adreça electrònica: fjubil.cultura@ccoo.cat. Contacte: Estrella Pineda / Jordi Ribó. Tfn 628 806 346.

28 DE MAIG. Dia internacional per la salut de les dones. 1 de juny. Col·loqui: La invisibilitat de les dones en la medicina.

Organitza: Dona i Cultura. Federació de Pensionistes. Dia: 1 de juny. Localitat: Barcelona. Lloc: Via Laietana 16. Ponent pendent de concretar. Informació: adreça electrònica: fjubil.cultura@ccoo.cat. Contacte: Estrella Pineda / Jordi Ribó. Tfn 628 806 346.

8 DE JUNY. Passejada semiurbana: Els Turons de Barcelona.

Organitza Grup Camí. Federació de Pensionistes. Mes: juny. Dia 8. Informació: adreça electrònica: fjubil.cultura@ccoo.cat. Contacte: Jordi Ribó/Isidre Rabadà/Joan Cánovas. Tfn 628 806 346.

13 AL 19 DE JUNY. Sortida. República, Resistència i Cançons. Visita a la terra de Jean Jaurés, Jean Moulin, Georges Brassens i Elisabeth Eidenberg. Catedral de Béziers, Castres. Maternitat d'Elna.

Organitza: Àrea de Cultura. Federació de Pensionistes. Sortida: 13 al 19 de juny. Informació: adreça electrònica: fjubil.cultura@ccoo.cat. Contacte: Estrella Pineda / Jordi Ribó. Tfn 628 806 346. Es visitaran les localitats de Castres (lloc de naixement de Jaurés), Sète (lloc de naixement de Georges Brassens), Millau (viaducte), Béziers (lloc de naixement de Jean Moulin) i Rivesaltes-Elne (Maternité Suisse) Aquesta és una sortida en autocar, per a 50 places. Preu aproximat per a les persones afiliades: 925 €. Preu aproximat per a les persones no afiliades (un acompanyant) 975 €.

30 DE JUNY Visita guiada a la ciutat romana de Tarragona.

Organitza: Àrea de Cultura. Federació de Pensionistes. També la de Tarragona. Col·labora: Cultura, pensionistes de Tarragona. Dia: 30 de juny. Informació: adreça electrònica: fjubil.cultura@ccoo.cat. Contacte: Estrella Pineda / Jordi Ribó / Sergi Llovell. Tfn 628 806 346.

SEGON SEMESTRE: SETEMBRE – OCTUBRE - DESEMBRE

17 AL 23 DE SETEMBRE. CREUER FLUVIAL

Per trams, de quatre rius d'Alemanya: Mosel·la, Sarre, Rin "Romàntic" i Neckar, visitant les següents ciutats: Remich, Luxemburg, Sarreburgo, Tréveris, Cochem, Coblenza, Rüdeshein, Manheim, Heidelberg, Estrasburg. A causa de la logística de reserva, el procés d'inscripció d'aquesta sortida es va tancar al desembre. En aquests moments, el grup està complet. El preu del viatge: 1.820 € persones afiliades, i 1.850 persones no afiliades. Grup: 77 persones
Organitza Àrea de Cultura. Federació de Pensionistes. Informació: adreça electrònica: fjubil.cultura@ccoo.cat. Contacte: Estrella Pineda / Jordi Ribó. Tfn 628 806 346.

29 DE SETEMBRE AL 5 D'OCTUBRE. CREUER FLUVIAL

Per trams, de quatre rius d'Alemanya: Mosel·la, Sarre, Rin "Romàntic" i Neckar, visitant les següents ciutats: Remich, Luxemburg, Sarreburgo, Tréveris, Cochem, Coblenza, Rüdeshein, Manheim, Heidelberg, Estrasburg. El preu del viatge: 1.995 € per a persones afiliades i 2.025 per a persones no afiliades. El grup és de 22 persones. Això marca la diferència de preu en relació al del dia 17/9.
Organitza Àrea de Cultura. Federació de Pensionistes. Informació: adreça electrònica: fjubil.cultura@ccoo.cat. Contacte: Estrella Pineda / Jordi Ribó. Tfn 628 806 346.

1 D'OCTUBRE. DIA INTERNACIONAL DE LA GENT GRAN. 5 d'octubre. Col·loqui al voltant del llibre d'Anna Freixe. "Soc vella, deixa'm ser vella".

Organitza: Dona i Cultura. Federació de Pensionistes. Dia: 5 d'octubre. Localitat: Barcelona. Lloc: Via Laietana,16. Ponent pendent de concretar. Informació: adreça electrònica: fjubil.cultura@ccoo.cat. Contacte: Estrella Pineda / Jordi Ribó. Tfn 628 806 346.

13 D'OCTUBRE. Ruta dels Bandolers (Gallecs).

Organitza: Grup Camí: Federació de Pensionistes. Dia: 13 d'octubre. Informació: adreça electrònica: fjubil.cultura@ccoo.cat. Contacte: Jordi Ribó / Isidre Rabadà / Joan Cánovas. Tfn 628 806 346.

17 AL 23 D'OCTUBRE. Treballadores invisibilitzades, treballs invisibles (les lluites de les dones gallegues pels seus drets).

Es tracta d'un recorregut per: Vigo, Comarca del Salés, Cambados, Isla de San Simon, O Grove, Illa de la Toja, Pontevedra i Santiago de Compostela, per endinsar-nos en la riquesa cultural de Galícia i conèixer les lluites de les dones treballadores de les indústries conserveres

i del mar, per professionalitzar els treballs feminitzats. I també com viuen les dones treballadores de l'àmbit rural. Des de la vessant de Memorial Democràtic, les xarxes de solidaritat que van crear les dones per ajudar els presoners republicans tancats en vaixells pel règim franquista. Grup de 50 persones. Preu aproximat per a persones afiliades: 695 € Preu aproximat per a persones no afiliades (un acompanyant) 745 €. Organitza: Dona i Cultura. Federació de Pensionistes. Hi col·laboren: Fundació Cipriano Garcia i Secretaria de la dona de CCOO de Vigo. Informació: adreça electrònica: fjubil.cultura@ccoo.cat. Contacte: Jordi Ribó / Estrella Pineda. Tfn 628 806 346.

27 D'OCTUBRE. Xerrada: Com afecten els PPGG de la Generalitat i de l'Estat les pensions?

Organitza Àrea de Cultura. Federació de Pensionistes. Dia: 27 d'octubre. Localitat: Barcelona. Lloc: Via Laietana, 16. A càrrec de: Enrique Martin Serrano i Ricard Bellera. Informació: adreça electrònica: fjubil.cultura@ccoo.cat. Contacte: Estrella Pineda / Jordi Ribó. Tfn 628 806 346.

DEL 3 AL 6 DE NOVEMBRE. Sortida als espais on va lluitar L'AGLA (Agrupación Guerrillera de Levante y Aragon) Maestrat i Ports de Morella i Ulldecona.

L'AGLA Agrupación Guerrillera de Levante y Aragon fou la principal unitat guerrillera republicana que va lluitar contra la dictadura franquista entre els anys 1939 i 1952. Els anys més intensos foren entre el 1944 i el 1949, amb més de 300 guerrillers que van actuar en un ampli espai muntanyós, amagant-se als boscos, coves i avencs. Van tenir el suport de pagesos que vivien en masos dispersos i en petits pobles. També l'ajuda vin-guda de les forces republicanes a l'exili, sobre tot del Partit Comunista, i amb grups clandestins a ciutats com València. El viatge

CULTURA

que farem resseguirà indrets on va actuar aquesta agrupació guerrillera: campaments, ocupacions de pobles. El grup està pensat per 40 per-sones. El preu encara no està calculat. S'informarà en el seu moment.

Organitza: Comissió de cultura de VORMAROS/ Àrea de Cultura. Federació de Pensionistes de Catalunya

adreça electrònica: Informació: vormaros@ccoo.cat

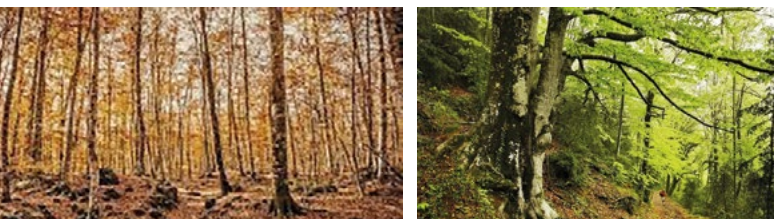
Contacte: Jordi Mayol/QuimFornés

Tef 93 860 19 40

fjubil.cultura@ccoo.cat.

Contacte: Estrella Pineda / Jordi Ribó. Tfn 628 806 346.

9 DE NOVEMBRE. Sortida en autocar . Els arbres a la tardor. Fageda Grevolosa (Osona)

Organitza l'activitat: Grup Camí. Federació de Pensionistes. Dia: 9 de novembre. Informació: adreça electrònica: fjubil.cultura@ccoo.cat. Contacte: Jordi Ribó/Isidre Rabadà/ Joan Cánovas. Tfn 628 806 346.

16 DE NOVEMBRE. Visita al Museu de la Immigració, a Sant Adrià del Besós.

Organitza l'activitat: Àrea de Cultura. Federació de Pensionistes. Dia: 16 de novembre. Informació: adreça electrònica: fjubil.cultura@ccoo.cat.

Contacte: Estrella Pineda

/ Jordi Ribó. Tfn 628 806 346.

25 DE NOVEMBRE. Dia internacional per a l'eliminació de la violència envers les dones.

Activitat pendent de concretar.

15 DE DESEMBRE. El moviment obrer i la música.

Organitza: Àrea de cultura de la Federació de Pensionistes. Hi col·labora: Fundació Cipriano García.

Dia: 15 de desembre. Localitat: Barcelona. Lloc:

Via Laietana, 16. A càrrec de: Gabriel Jaraba, Eduard Comalada i Rosa Sans.

Informació: adreça electrònica: fjubil.cultura@ccoo.cat.

Contacte: Jordi Ribó / Estrella Pineda. Tfn 628 806 346.

Proposta del reglament que entrarà en vigor una vegada sigui ratificat pel consell de la federació de pensionistes que es celebrarà el proper dia 30 de març de 2022

NORMES DE FUNCIONAMENT DELS VIATGES ORGANITZATS PER L'ÀREA DE CULTURA I DONA DE LA FEDERACIÓ DE PENSIONISTES I JUBILATS DE CCOO DE CATALUNYA.

INTRODUCCIÓ

L'objecte d'aquestes normes és definir els criteris d'inscripció en els viatges organitzats per l'Àrea de Cultura i Dona de la Federació de Pensionistes i Jubilats de CCOO, per garantir la igualtat d'oportunitats dels afiliats i afiliades a aquesta Federació.

NORMES DE FUNCIONAMENT

Els viatges de curta i de llarga durada, tant a Catalunya com a fora de Catalunya, es regiran per les normes següents:

1. L'Àrea de Cultura i Dona de la Federació de Pensionistes i Jubilats de CCOO programarà anualment els viatges, i en farà difusió a totes i tots els afiliats i afiliades, a través del correu electrònic, en la nostra pàgina web i en la nostra Revista "La Nostra Veu", on s'especificaran les dates de cada viatge, així com les dates d'inscripció.

2. Tenen opció als viatges que programa l'Àrea de Cultura i Dona de la Federació de Pensionistes i Jubilats de CCOO, totes i tots els afiliats i afiliades d'aquesta Federació.

3. La sol·licitud d'inscripció es formalitzarà en el model que estableixi l'Àrea de Cultura i Dona de la Federació de Pensionistes i Jubilats de CCOO. Aquesta sol·licitud haurà de presentar-se mitjançant correu electrònic i comprovant de confirmació on constarà que s'ha fet satisfactòriament i el dia i hora en que s'ha fet.

4. La persona afiliada que viatgi tindrà la potestat d'anar acompanyada d'una persona no afiliada.

5. En funció de la disponibilitat de places, s'obrirà la inscripció a altres persones no afiliades (familiars o amats de la persona afiliada).

6. El nombre de places serà limitat en cada activitat, i per tant la inscripció serà per estricte ordre d'arribada. Es farà una base de dades de la data i l'hora d'inscripció de cada afiliat o afiliada, com a eina de transparència en el cas que hi hagués alguna reclamació, i també una llista d'espera per a cobrir les places en el cas que hi hagi vacants.

7. En cas de molta demanda, es donarà preferència als afiliats i afiliades que s'inscriguin per primera vegada en un viatge o s'hagin quedat en llista d'espera repetidament.

8. El viatge tindrà un preu diferenciat entre la persona afiliada i la persona no afiliada.

9. En el supòsit que l'afiliat o afiliada beneficiària del viatge no aboni la quantitat estipulada en concepte de reserva de plaça en els terminis que estableixi l'Àrea de Cultura i Dona, s'entendrà que hi renuncia.

10. Tota reclamació sobre les inscripcions es resoldrà en primera instància per una comissió composta per la Secretaria general, Secretaria d'Organització i Secretaria de Dona i Cultura

DISPOSICIONS FINALS

1. Aquesta norma serà d'aplicació per a totes les organitzacions territorials que formen part de la Federació de Pensionistes i Jubilats de CCOO.

2. Aquesta norma serà susceptible de modificació per part del Consell de la Federació de Pensionistes i Jubilats de CCOO, si ho considerés oportú.

3 DE MARÇ. Xerrada sobre preu de l'energia

Organitza:

Federació de Pensionistes de Girona

Localitat: Girona

Carrer Miquel Blasi, 1 5ª planta

Informació adreça electrònica:

mpluvinet.ccoo@gmail.com

Contacte: Montserrat Pluvinet

Tef : 972 21 73 03

8 DE MARÇ. DIA DE LA DONA TREBALLADORA

Activitats que es programen es faran conjuntament amb la comissió de la dona de pensionistes i la Secretaria de la dona de la Unió,

MAIG. Visita guiada a la zona volcànica d'Olot

Organitza: Federació de Pensionistes de Girona

Localitat: Girona

Informació adreça electrònica: mpluvinet.ccoo@gmail.com

contacte: Montserrat Pluvinet

Tef : 972 21 73 03

28 DE MAIG, Dia Internacional d'Acció per a la Salut de les Dones. Xerrada sobre la salut de les dones

Organitza l'activitat:

La Comissió de dones de la Federació de pensionistes i la Secretaria de la dona de la Unió

Informació adreça electrònica: mpluvinet.ccoo@gmail.com

Persona de contacte:

Montse Pluvinet

Tef: 972 21 73 03

JUNY. Sortida cultural: l'art de la Pesca

Organitza l'activitat:

Federació de Pensionistes de Girona.

Localitat: Palamós

Informació adreça electrònica: mpluvinet.ccoo@gmail.com

Persona de contacte: Montse Pluvinet

Tef: 972 21 73 03

SEGON SEMESTRE

Octubre. Sortida (pendent de determinar)

NOVEMBRE. Xerrada. Maltractament a la gent gran

Organitza l'activitat:

Federació de Pensionistes de Girona.

Informació adreça electrònica: mpluvinet.ccoo@gmail.com

Persona de contacte: Montse Pluvinet

Tef: 972 21 73 03

NOVEMBRE. 25N-Dia internacional per a l'eliminació de la violència envers les dones

Activitats conjuntament amb la comissió de dones de pensionistes i la Secretaria de la dona de l'Unió.

ELS LLADRES CONTRA LES PERSONES, I 5

Grandesa i misèria dels lladres

Hem de considerar que el robatori és una de les 4 o 5 institucions més antigues i més importants que ha tingut la humanitat, al costat de l'aparellament, la procreació, la recerca d'aliments, la recerca de casa...

Al dir «antigues», vull fer una precisió: de les més antigues, diria, des del Neolític, des de quan elements naturals, com terres, arbres, aigua... van passar a ser d'ús propi de cada persona. És a dir: des de l'aparició de la maleïda propietat.

Des de llavors, sembla que sempre hi ha hagut la tendència de robar, de fer-se ric amb lo robat, i de fer-se encara més ric, robant més i més. D'aquesta manera s'han fabricat pobres, en realitat, més que pobres, «persones empobrides pel robatori dels rics». Com dic en un lloc anterior, la tendència de robar sembla que sempre s'ha fet més forta en moments de canvi, sobretot de canvi econòmic, sempre que, de resultes de qualsevol novetat, han aparegut ocasions de fer més beneficis. També en moments de crisi, aprofitant la caiguda d'altres. Vull dir que sembla que el procés de robatori ha avançat més a salts, que no pas de manera continuada.

Els robatoris, d'un terreny, d'una bassa d'aigua, d'un ramat d'ovelles, d'una casa, d'una herència, d'un pou, d'un cavall, d'una part d'una collita, i... a partir d'uns certs moments, segons els llocs, de diners (quan ja n'hi havia), han anat fent que unes persones s'hagin anat fent més i més riques i unes altres s'hagin anat empobrint.

A part d'aquesta activitat, els rics (els lladres) han anat «governant» la societat, sempre des de l'ombra, sempre de manera que no ho sembli, però que sigui així. El robatori és el pal de paller de la nostra societat.

Lo que em sembla més sorprenent d'aquest fenomen ja no és el robatori en si, sinó el fet, ben estrany, que aquests lladres sempre han sigut, i són, ben considerats, anomenats amb formes no sols respectuoses, sinó fins i tot excel·lents. Recordem que, al nostre país, a partir del segle XI, moment d'enriquiment, hi va haver una tongada d'apropiacions de terres pageses (o bé, simplement, d'obligar els pagesos a pagar uns determinats «drets», que en realitat eren «torts»), tot barrejat amb revoltes dels castellans (que tenien la missió de protegir la població des dels seus castells, d'aquí el nom de castellans). Es van comportar com a lladres, revoltosos, violents, però... oh mera-

vella: en comptes d'anomenar-los com lo que eren, van continuar, o bé van començar, a ser anomenats «senyors» i «nobles». NO EREN PAS NI UNA COSA NI L'ALTRA!!! I lo més greu és que així els han continuat anomenant els historiadors. Doncs bé: els hauríem d'anomenar, aquells i els d'ara, lladres, apropiadors, extorsionadors, o termes semblants, i les persones perjudicades, que empitjoren en la seva vida, o que no la poden millorar de veritat, les hauríem d'anomenar «persones empobrides pel robatori dels rics». O simplement «persones empobrides».

La seva actuació no sols ha fabricat i fabrica persones empobrides, sinó que ha provocat i provoca crisis, i ha arruïnat països, sobretot en el cas de països ja empobrits. Actualment (vull dir, abans de la crisi sanitària), i des de fa temps, s'estimula que, tant les famílies com les empreses i fins i tot els països, s'endeutin, i s'endeutin, perquè aquest és el gran negoci dels grans bancs: cobrar interessos, obligar a «renegociar» els deutes quan ja resulten impagables, però que assegurin la dependència de cada vegada més empreses (i fins i tot països) respecte dels lladres bancaris, que tant poden ser del mateix país com de ves a saber d'on.

Els lladres del país, ni els lladres del món, no podrien executar els seus robatoris sistemàtics i gairebé institucionals si no tinguessin tota la xarxa dels seus col·laboradors. No es tracta només de col·laboradors administratius, sinó de tot un estol de càrrecs públics i privats que els preparen les condicions perquè puguin continuar percebent els seus guanys injustos i, de tant en tant, acumular-ne de nous, amb noves lleis, o noves operacions. Advocats («advocats i procuradors, a l'infern de dos en dos»), jutges, encara que sembli mentida, polítics, no sols els que ja se sap que els són amics, sinó també «alguns» dels altres, dirigents eclesiaístics, i... sobretot, sobretot, periodistes, que facin creure a la gent que són persones ben normals, i que si les coses es fessin d'una altra manera, encara aniríem pitjor. (I... en alguns casos, i només en alguns països, quan els cal, fins i tot tenen grups clandestins d'assassins a sou.)

Una cosa que voldria que quedés ben clara és que, molt sovint, els lladres ho són tres vegades: 1) quan s'autoatribueixen una part superior a la que els tocaria en justícia en el procés productiu, 2) quan no inverteixen els capitals i beneficis en activitats útils i creadores de llocs de treball, i 3) quan no paguen els impostos justos que els tocarien, o bé perquè fan trampes legals, o bé perquè tenen els diners en llocs on són «protegits».

Com ja hem vist abans, un dels seus reptes preferits és fer grans obres, no sempre necessàries, però garantidores de grans beneficis. I... passant del concepte de lladre fins al concepte de criminal, tenim els negocis de venda d'armes, una de les dues o tres activitats

més rendibles del moment. Així que el cim, per ara, de la seva delinqüència, de la seva poca-vergonya, ja no és fabricar pobres, sinó fabricar... morts. ■

Antoni Ferret

PACK DE TEXTOS BÍBLICS SOCIALS

Ni que m'oferiu holocaustos / no m'hi complac; / els sacrificis de comunió, / ni tan sols me'ls miro. / No em molesteu més / amb el xivarri dels vostres cants. / No vull sentir / el so de les vostres arpes. / Deixeu que el dret brolli com l'aigua / i la justícia ragi / com un torrent inestroncable. (Profeta Amós, segle VIII aC. Am 5: 22-24)

Ai dels qui, a costa dels veïns, / engrandeixen les cases i els camps! / (...) Escolteu què m'assegura / el Senyor de l'univers: / Totes aquestes cases grans i boniques / es tornaran una ruïna; / ningú no habitarà aquests palaus. (Profeta Isaïes, segle VIII aC. Is 5: 8-9) [Hi ha un refrany català que diu: "Cases fetes de robar, les veureu enderrocar."]

Ai dels qui fan lleis injustes / i promulguen decrets opressors! / Neguen la justícia als febles, / roben el dret als pobres del meu poble; / les viudes són el seu botí / espolien els orfes. / Què fareu el dia / que us demanaran comptes, / quan veureu apropar-se la tempesta? / A qui acudireu perquè us socorri? / On amagareu les vostres riqueses? (Profeta Isaïes, segle VIII aC. Is 10: 1-3)

Ai dels qui, del llit estant, / planegen el mal / i en fer-se clar, l'executen, / abusant del poder / que tenen a les mans! / Si desitgen camps, els roben; / si volen cases, les prenen; / extorsionen el cap de casa / i la seva família, / li arrabassen l'heretat. / Per això diu el Senyor: / També jo, mala gent, / tinc plans contra vosaltres; / serà un jou / que no us trauré del damunt... (Profeta Miquees, segle VIII aC. Mi 2: 1-3)

Jo us dic: escolteu bé, / governants del poble de Jacob, / prohoms de la casa d'Israel! / ¿No us pertoca a vosaltres de conèixer el dret? / Doncs només sabeu odiar el bé i estimar el mal: / arrenqueu la pell del cos i la carn dels ossos. / Però ningú dels qui devoren la carn del meu poble, (...) a cap d'aquests / el Senyor no respondrà / quan cridi auxili. / Són uns criminals / i ell els amagarà la cara. (Profeta Miquees, segle VIII aC. Mi 3: 1-4)

Rei de Judà, que seus al tron de David (...) / Això

diu el Senyor: / Defenseu el dret i la justícia, / arrenqueu l'oprimit de mans de l'opressor, / no maltracteu ni injurieu l'immigrant, / l'orfe o la viuda, / ni vesseu sang innocent en aquesta ciutat. (...) / Però si no feu cas de les meves paraules, / aquest palau es convertirà en una ruïna. / Ho juro per mi mateix, jo, el Senyor. (Profeta Jeremies, segle VII-VI aC. Jer 22: 2)

Quan un immigrant vingui a instal·lar-se al costat vostre, en el vostre país, no l'exploteu. Al contrari, considereu-lo com un nadiu, com un de vosaltres. Estima'l com a tu mateix, que també vosaltres vaureu ser immigrants en el país d'Egipte. (Levític 19: 33-34)

Si un dels teus germans israelites cau en la misèria i veus que no es pot mantenir, assisteix-lo perquè pugui continuar vivint al teu costat. Fes-ho també amb un immigrant o un foraster. (Levític 25: 35)

Quan facis un préstec de diners, aliments o qualsevol altra cosa a un germà teu israelita, no li exigeixis interès. Podràs exigir interessos a un estranger, però no a un germà teu. (Deuteronomi 23: 20-21)

Cada set anys, condoneu els deutes de tothom. La condonació es fa així: quan es proclami la condonació dels deutes en honor del Senyor, tota persona que hagi fet un préstec a un altre israelita, un germà seu, li perdonarà el deute i no l'hi reclamarà més. (Deuteronomi 15: 1-2)

Cada tres anys, serà l'any del delme. Llavors separa la desena part de les teves collites i posa-la a la disposició dels levites, dels immigrants, dels orfes i de les vídues, perquè puguin menjar. (Deuteronomi 14: 28-29)

Les terres no es poden vendre definitivament, perquè tot el país és meu, i per a mi vosaltres no sou més que uns usuaris. Per això, de totes les terres del vostre patrimoni, en mantindreu el dret de rescate. Si un dels teus germans israelites cau en la misèria i ven part de les terres que formen el seu patrimoni, el seu parent més pròxim té dret a rescatar allò que l'altre ha venut. (Levític 25: 23-25) ■

Antoni Ferret

A VOLTES AMB EL CONFLICTE IRLANDÈS (L'IRA, EN DEFINITIVA)

Poques vegades hom pot llegir un llibre tan clar i contundent sobre un conflicte tan complicat. Em refereixo al llibre de Patrick Radden Keefe, periodista del The New Yorker: *No diguis res* (Edicions del Periscopi, setembre de 2020) o *No digas nada* (Reservoir Books, setembre de 2021; sisena reimpressió), la versió original en anglès del qual és de 2018. No debades, The Irish Times ha escrit que es tracta d'«Una obra descomunal», i Guillermo Altares ha dit que «Me fascinó, es el major libro que he leído en bastante tiempo».

Radden fa una dissecció del conflicte irlandès a través, fonamentalment, de l'evolució de l'IRA provisional (IRA, a partir d'ara), els *provos*, creat el 1969. Sens dubte, hi ha diverses maneres d'aproximar-se al llibre, però, probablement, la més encertada, tot seguint el mètode emprat per l'autor, és abordant les experiències vitals dels quatre personatges que en configuren el gruix: una víctima i tres botxins. La víctima: Jean McConville, una vídua mare de deu fills assassinada per un escamot de l'IRA el 1972. Els botxins, si més no polítics: Dolours Price, Brendan Hughes i Gerry Adams.

Tots ells formen part d'una història truculenta. Era Jean una informadora, és a dir, passava informació sobre l'IRA a l'exèrcit britànic? El llibre no ho acaba d'aclarir. Segons Price i Hughes, sí. És més, Price reconeix que formava part de l'escamot, juntament amb la seva germana Marian. I, suposant que fos veritat, justificava la seva execució? Segons Price, no. Ho va

considerar excessiu. Heus aquí un dels dilemes morals que planteja el llibre. No debades, Price, durant la seva llarga estada a la presó, va anar madurant les seves idees sobre el conflicte, i va arribar a la conclusió que la violència no era una solució (de fet, juntament amb la seva germana, s'inicià en un moviment pacifista, però una agressió del sector més dur de l'Unionisme la va fer canviar de parer). Mai més no va agafar una arma, a diferència de la seva germana.

L'IRA considerava que estava en guerra i en una guerra hi ha enemics, espies i traïdors. Als traïdors també cal castigar-los: un tret a la nuca. Price també ho va viure, va haver de traslladar a l'altre costat de la frontera companys de lluita perquè fossin executats. Tampoc no ho va veure clar. Però la disciplina en un exèrcit ho és tot: s'obeeix

i punt. I això és el que feia Hughes, un home d'acció. El seu fort no era l'elaboració política, sinó l'execució de les ordres que rebia. Price, i la seva germana, i Hughes eren els braços executors; ja es tractés d'agafar una arma i posar cotxes bombes, com els que feren servir les dues germanes en els quatre atemptats de Londres del 8 de març de 1973. La informació d'un infiltrat, n'hi havia uns quants, evità una massacre de majors dimensions.

Price i Hughes no tingueren una vida plàcida. Tots dos quedaren tocats per l'estada a la presó i, sobretot, per sengles vagues de fam. Mai no es recuperaren físicament i psicològicament. Tots dos se separaren, tots dos s'aficionaren a l'alcohol i tots dos tingueren una mort no gaire digna: Price se suïcidà, encara que l'informe forense no ho feu constar. Abans de morir,

però, discreparen de l'evolució de l'IRA o, dit amb altres paraules, de l'aposta política del Sinn Féin. Consideraren que era una renúncia a l'objectiu pel qual havien lluitat i matat: l'expulsió dels anglesos de la Irlanda del Nord (o el Nord d'Irlanda, com els agradava dir) i la seva unificació amb la República d'Irlanda.

I aquí entra el quart personatge: Gerry Adams. Tan necessari per a l'evolució de l'IRA i la resolució del conflicte armat, com vilipendiat per alguns dels seus companys de lluita. Havia o no pertangut a l'IRA? Ell ho va negar sempre. Adams va fer seu el poema de Seamus Heaney: «Diguis el que diguis, no diguis res». I va negar la major. Però Price i Hughes sabien que no era veritat, era qui els donava ordres; fins i tot, així ho van declarar, les que van costar la vida a Jean McConville. Però la fi dels processos armats ja ho té, això, alguns han de quedar exempts de delictes de sang, d'altra manera difícilment poden encapçalar un procés que pretengui fer cau i net. Políticament, hom ho pot entendre, però Price i Hughes, i d'altres, es van sentir traïts. L'interrogant que causava aquest

allunyament del compromís armat era ineludible i sagnant: tot plegat havia valgut la pena? La fi dels dos personatges dona a entendre que mai no van trobar una resposta satisfactòria.

El llibre dona per a molt més, però no es tracta d'allargar-nos excessivament. En tot cas, ens ajuda a entendre la dinàmica interna d'un conflicte armat com l'irlandès. I els seus costos personals, en un costat i l'altre. D'altra banda, és difícil no fer paral·lelismes amb un altre conflicte armat que ens ha quedat més a prop, el que va protagonitza ETA. No debades, tenen un munt de coincidències. Uns i altres, IRA i ETA, es consideraven en guerra i no dubtaven a assassinar i cometre atemptats terroristes, encara que no sempre estigués clar qui eren realment els enemics. Dos processos alimentats per la dialèctica acció-reacció.

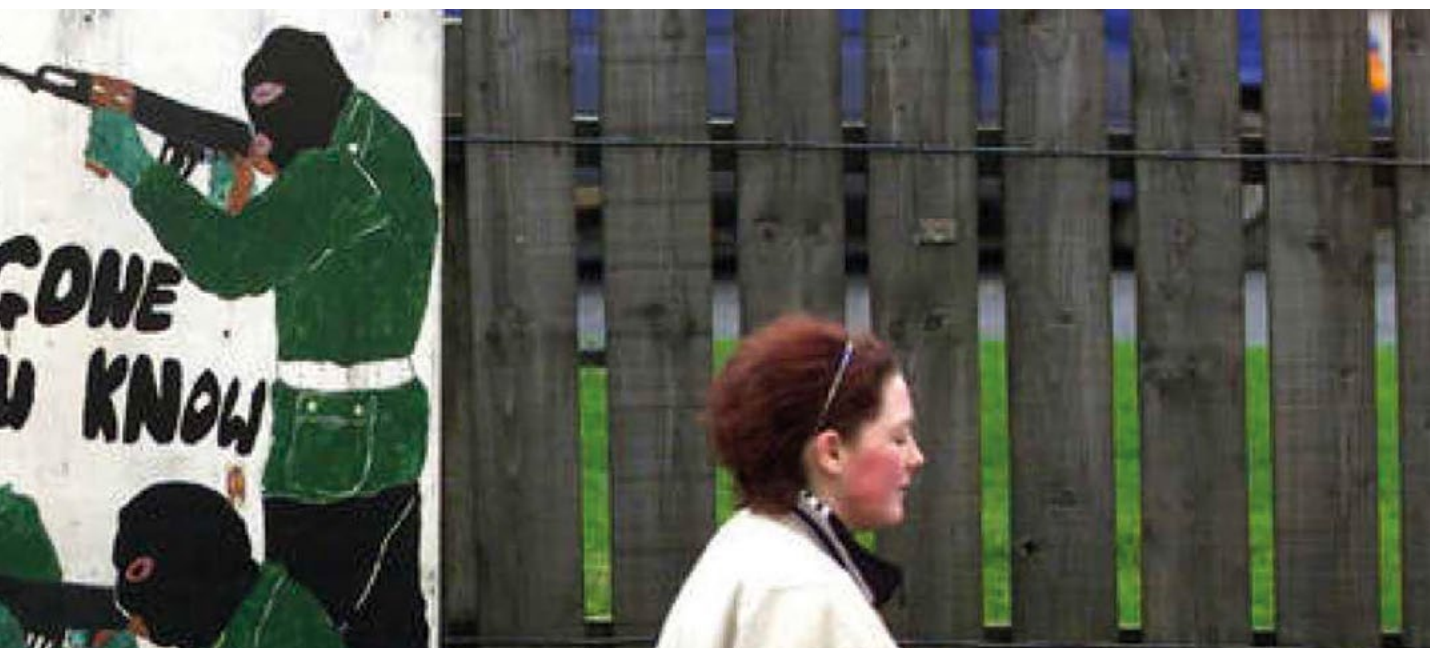
I, deixeu-me anar una mica més enllà: darrere d'uns i altres, un nacionalisme de via estreta. I una pràctica avantguardista que, a aquestes altures, ja sabem que no porta enlloc. Com va escriure Conor Cruise O'Brien fa prop de trenta anys, no podem dependre de les nostres veus ancestrals. El passat,

una determinada lectura del passat, no pot distorsionar de tal manera el present que ens impedeixi marcar uns objectius que comptin amb un consens prou ampli com per fer-los creïbles i desitjables. La quimera —i inventar un país o considerar-se l'únic intèrpret d'aquest ho és— no pot substituir la utopia. La utopia no és un punt en el temps o l'espai, és el camí, i el camí ha de poder ser transitable. I la violència, precisament, el que fa és que només sigui transitable per a qui la practica, i no a un preu menor, precisament. I, si no, que ho preguntin a Dolours Price o Brendan Hughes, suposant que això fos possible. ■

Jordi Casas.

Historiador

P.D: No puc deixar de recomanar l'altre llibre de Radden, aquest més recent, edició anglesa de 2021: El imperio del dolor (Reservoir Books, 2021) o L'imperi del dolor (Edicions del Periscopi, 2021). Un treball de recerca espectacular sobre una nissaga farmacèutica que, amb el seu producte estrella, l'OxyContin, va causar una plaga d'addicció, amb les morts corresponents, als Estats Units d'Amèrica. Tres generacions d'una família obsessionada pels diners i el seu bon nom. Una mostra de com la filantropia i la inhumanitat no estan renyides.

DESERTITZACIÓ I DESHUMANITZACIÓ BANCÀRIA - RADIOGRAFIA D'UNA COMARCA: EL GARRAF

En els últims mesos, s'ha començat a parlar molt de la bretxa digital en els mitjans de comunicació. La pandèmia ha aguditzat el problema i la sensibilització pel fet d'obligar a limitar més els contactes entre persones i serveis. La bretxa digital afecta molts sectors, però un dels més visibles és el sector bancari. Amb la crisi econòmica, les entitats de dipòsit van entrar en crisi, fusionant-se / absorbint-se, provocant una reducció del nombre de bancs i de les seves sucursals, així com del personal bancari. A més, últimament ampliat per la pandèmia, s'han digitalitzat els processos bancaris empenyent i empesos per la reducció del nombre de sucursals i de personal. Des de 2007, el nombre d'entitats bancàries ha baixat un 34% (passant de 280 a 192) a Espanya.

De 2008 a 2020 (12 anys), el nombre d'oficines es va reduir un 50%, el de caixers un 20% i el nombre d'empleats un 37%. De 2010 a 2020, el nombre d'empleats va passar de 263.715 a 179.511. De 2009 a 2020, el nombre d'oficines per 100.000 habitants va passar de 96 a 47 (26 de mitjana a la UE). El 2020, hi havia 22.299 oficines i 49.481 caixers automàtics. Durant el 1r semestre de 2021, han desaparegut a Espanya 8 sucursals al dia, és a dir, 1.500. El 2019, el nombre d'habitants per sucursal era 1.955 a Espanya i 3.145 habitants a la UE (o sigui 1,6 vegades més). Ara Espanya és el país de la UE amb menys empleats per sucursal, amb 8 enfront dels 15,7 a la UE, i 12 a França i Itàlia i 24 a Alemanya. Les previsions són de tancar 15.000 oficines més, és a dir el 70%, abans de 2030. La reducció de bancs i sucursals ha provocat la desertització bancària en moltes ciutats, comarques i barris.

El 2020, els municipis sense oficines bancàries a Espanya representaven el 54%, i a Catalunya el 52% (cinquena pitjor autonomia). Les persones sense accés fàcil a una oficina eren 1.638.000 a Espanya (3,45%) i 332.580 a Catalunya (segona pitjor autonomia).

A la província de Barcelona, gairebé 50.000 habitants estan sense accés a un caixer en un radi de 5 km. També és veritat que el pagament en efectiu ha passat de representar el 80% el 2014 al 36% el 2020.

QUÈ PASSA A LA NOSTRA COMARCA DEL GARRAF?

La comarca del Garraf té uns 150.000 habitants, repartits en 6 municipis de grandàries diferents, des de gairebé 70.000 habitants a Vilanova i la Geltrú (VNG) fins a

Olivella, de només 4.000 i Canyelles amb gairebé 5.000. El Garraf té (2021) 35 oficines bancàries, de les quals 16 (46%) eren a VNG. St. Pere de Ribes entenia 7, Sitges 7, Cubelles 3, Canyelles 2 i Olivella cap. Així no cal anar a la Catalunya profunda o a l'Espanya buidada per a trobar un municipi sense banc, el tenim a mà. Respecte als caixers automàtics sense oficines, en tenim uns 14, especialment concentrats a les ciutats turístiques de Sitges amb 7, VNG amb 6 i Cubelles amb 1.

Al Garraf, el Banc Sabadell té 12 sucursals, CaixaBank 9, BBVA 6 i Banc Santander 4. Aquests 4 bancs, els més importants de Catalunya i d'Espanya, estan presents a VNG, Sitges i St. Pere de Ribes. A més, a VNG, com a capital econòmica de la comarca, hi ha 4 bancs més amb una sola oficina: Ibercaja, Deutsche Bank, KutchaBank i Caixa d'Enginyers.

En el cas d'Olivella, les oficines més pròximes estan en dos municipis a uns 11 km: Canyelles i St. Pere de Ribes.

El Garraf té 4.366 habitants per sucursal (pròxims als de VNG, amb 4.233), és a dir 2 vegades més que Espanya (1.955) i 1,4 vegades més que la UE (3.145). Cubelles és la ciutat amb més habitants per sucursal, amb 5.256, St. Pere de Ribes en té 4.444, Sitges 4.222 i Canyelles, la que menys, amb 2.349. Per al nombre de sucursals per 100.000 habitants, el Garraf en té 23 com VNG, és a dir 50% menys que Espanya (47) i 9% menys que la UE (26). Canyelles és la ciutat amb més (42), Sitges la següent amb 24, Cubelles i St. Pere de Ribes les que menys, 19 i 13 respectivament.

El Garraf, amb una població d'uns 150.000 habitants, ha sofert durament les conseqüències de les fusions i dels tancaments de les sucursals d'una manera dràstica i superior a la mitjana espanyola, fins a tal punt que, dels 6 municipis, 1 s'ha quedat orfe d'oficines, així com nombrosos barris.

QUÈ PASSA A LA NOSTRA CAPITAL, VILANOVA I LA GELTRÚ?

A VNG van tancar almenys 15 oficines, quedant al final de 2021 només 16 oficines per al públic i 6 punts de caixers automàtics (sense oficines), és a dir, una reducció de gairebé el 50%. A més, van quedar només 8 bancs de dipòsit, després d'haver desaparegut, entre altres, amb presència local: Caixa Penedès, Caixa Manresa, Caixa Catalunya, Banc Popular, Caixa Immaculada, Bankia i, almenys, 7 oficines més dels

UNA **SANITAT PÚBLICA** PER A **TOTS I TOTES**

- + EFICIENT
- + FINANÇAMENT
- + INNOVACIÓ
- + EQUITATIVA
- + ATENCIÓ
- + GESTIÓ

Teléfono de contacto
900 102 305

facebook.com/pensionistasccoo
twitter.com/pensCCOO
www.pensionistas.ccoo.es

 CCOO
www.sanidad.ccoo.es **pensionistes**

comissió obrera

Federació de Pensionistes i Jubilats de CC.00. de Catalunya